

2013

Årsrapport 2013

Februar 2014

Magne Nylenna
Direktør

Innhold

FORORD	3
SAMMENDRAG	4
LISTE OVER PUBLIKASJONER	7
LISTE OVER FERDIGSTILTE PROSJEKTER	11
RESULTATMÅL, RISIKOSTYRING OG BRUKERE	14
Resultatmål	14
Risikostyring	18
Brukerundersøkelser	19
AKTIVITETSRAPPORTERING	20
Måloppnåelse sammenholdt med tildelingsbrevet	20
Statusrapportering for prosjektene	27
RESSURSALLOKERING	29
Fordeling på aktiviteter, produkter og tjenester	29
Andel ikke prosjekttid for faglig ansatte	30
Organisasjonsmodell	31
Kompetanseprofil	32
Antall ansatte	32
Rekrutteringer	32
Sykefravær	32
Helsefremmende tiltak	33
Integrering	33
Likestilling mellom kjønnene	34
Etiske retningslinjer	35
Grønn stat	35
ÅRSREGNSKAP	36
Rapportering til statskassen	36
Virksomhetsregnskap	38
VEDLEGG 1: LISTE OVER VITENSKAPELIGE ARTIKLER OG ANDRE PUBLIKASJONER	47

VEDLEGG 2: LISTE OVER PÅGÅENDE PROSJEKTER	77
VEDLEGG 3: RESSURSFORDELING PER PRODUKTOMRÅDE	87
VEDLEGG 4 CAMPBELL COLLABORATION	88

Forord

Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (Kunnskapssenteret) fremstår, analyserer, formidler og støtter bruk av kunnskap. Slik medvirker vi til gode beslutninger og riktige prioriteringer på alle nivåer i helsetjenesten. Vi understøtter kontinuerlig kvalitetsforbedring og bidrar til virksomme og trygge tjenester som ivaretar brukernes behov.

Kunnskapssenterets arbeidsområder er kunnskapsbasert praksis og politikkutforming, kvalitetsforbedrings- og pasientsikkerhetsarbeid samt å legge grunnlag for innspill for kunnskapsbasert helsepolitikk.

Kunnskapssenterets visjon er «God kunnskap bidrar til gode helsetjenester».

Senteret er formelt et statlig forvalningsorgan som etatsstyres av Helsedirektoratet. Kunnskapssenteret har ingen myndighetsfunksjoner, og kan ikke instrueres i faglige spørsmål.

Oslo 20.2.2014

Magne Nylenna

Direktør

Sammendrag

«Kunnskapssenteret skal bidra til effektive og kunnskapsbaserte helsetjenester av høy kvalitet gjennom å samle, systematisere, vurdere, generere og formidle kunnskap». Slik beskrives Kunnskapssenterets formål i §2 i senterets vedtekter som ble revidert i 2013. Dette formalet spesifiseres videre i to punkter i samme paragraf i vedtekten som fastslår at:

«Kunnskapssenteret skal:

- Fokusere på kunnskap om effekten, nytten og kvaliteten av metoder, dvs. alle intervensioner, virkemidler og tiltak, som benyttes i eller er aktuelle for helsetjenesten.
- Legge til rette for bruk av forskningsbasert kunnskap ved utforming, utøvelse, organisering og forvaltning av helsetjenesten.»

Økte forvaltnings- og sekretariatsfunksjoner har de senere årene supplert de tradisjonelle oppgavene knyttet til innhenting, vurdering, oppsummering og formidling av kunnskap. Dette, sammen med en dreining fra produksjon av systematiske oppsummeringer og metodevurderinger til mer undervisning, veileding og støttefunksjoner til helsetjenesten og helseforvaltningen, forklarer reduksjonen i antall egne publikasjoner. I 2013 publiserte Kunnskapssenteret 66 rapporter og notater (inkludert metodevurderinger, forskningsoppsummeringer, systematiske litteratursøk med sortering, og PasOpp-rapporter). I tillegg har vi publisert omtaler av rapporter, vitenskapelige og populærvitenskapelige artikler og nyhetsbrev. Etterspørselet øker og oppdragsgiverne gir kortere tidsfrister, slik at en økende andel av henvendelsene dessuten besvares med andre produkter og tjenester enn tidligere.

Kunnskapssenteret har en sentral rolle i utvikling og iverksetting av system for innføring av nye metoder i spesialisthelsetjenesten, blant annet har senteret ledet arbeidsgruppen som har utredet metodevarslingsfunksjonen.

Gjennom undervisning og støtte bidrar Kunnskapssenteret til kunnskapsbasert praksis og helsetjeneste. Årlige Holmsbu workshop, støtte til minimetodevurderinger og fagprosedyrer er eksempler på dette.

Blant oppgavene som krever stadig mer ressurser og kompetanse fra ulike deler av organisasjonen er sekretariatsfunksjonen for pasientsikkerhetskampanjen, oppfølging av rammeverksprosjektet for nasjonale kvalitetsindikatorer med publisering av overlevelsesdata og meldeordningen for uønskede pasienthendelser i spesialisthelse-

tjenesten. Meldeordningen hadde sitt første hele driftsår i 2013, og mottok i alt 9523 meldinger.

Oppmerksomhet om synlighet og høy formidlingsaktivitet har gitt utslag i fortsatt høyt antall formidlede oversikter fra våre internasjonale søsterorganisasjoner. Likeledes har våre ansatte vært aktive som foredragsholdere i 2013, med 353 foredrag og 196 undervisningsdager.

I 2013 publiserte kommunikasjonsseksjonen fire nummer av bladet «Kunnskapskilden» – to som rettet seg mot kommunehelsetjenesten og to som rettet seg mot spesialisthelsetjenesten. «Kunnskapskilden» inneholder informasjon om Kunnskapssenterets publikasjoner og aktiviteter.

Kunnskapssenteret bidrar i mange internasjonale oppdrag, støtter WHO og NORAD og leder arbeidspakker i flere EU finansierte prosjekt.

Helsebiblioteket blir stadig mer benyttet og hadde i 2013 i gjennomsnitt over 150 000 unike besökende per måned. Helsebiblioteket har publisert Barnelegeforeningens generelle og akutte veileder i pediatri på www.helsebiblioteket.no, og som en offline app i 2013. I tillegg til metodebok for indremedisinere er nå 19 nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet publisert på Helsebiblioteket. Dette er innhold som er mye brukt. Helsebiblioteket har gjennomført en anbudskonkurranse for legemiddeloppslagsverk, og Micromedex vant konkurransen. Dette oppslagsverket ble tilgjengelig fra 1.1.2014. I 2013 var Helsebiblioteket til stede 90 ulike steder på stand og foredrag.

Kunnskapssenteret har ansvar for sekretariatet for Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helse- og omsorgstjenesten. Rådet leverer sin årsrapport til Helse- og omsorgsdepartementet innen 1. mars påfølgende år, og der oppsummeres sekretariatets virksomhet. Årsrapporten publiseres på rådets hjemmeside.

Ved utgangen av 2013 hadde Kunnskapssenteret 168,3 årsverk i produktivt arbeid, fordelt på 199 tilstedeværende ansatte. Det totale sykefraværet i 2013 var på 3,42%.

Det periodiserte virksomhetsregnskapet viser inntekter på 241,0 mill. og utgifter på 241,8 mill. Driftunderskuddet på 0,8 mill. skyldes i hovedsak økning i overførte feriedager. Rapportering til statskassen viste et resultat i balanse.

Den økonomiske situasjonen i Kunnskapssenteret er i økende grad krevende fordi våre tildelte forvaltnings - og sekretariatsoppgaver ikke følges med tilsvarende tilskudd og bevilgninger. Disse oppgavene må derfor delvis finansieres av basisgrunnbevilgningen beregnet til våre tradisjonelle oppgaver innen kunnskapsoppsumming og -formidling. I tillegg har en svak kronekurs det siste året gitt betydelige ekst-

ra kostnader for Helsebiblioteket som har de fleste av sine lisenser og abonnementer i utenlandsk valuta.

Liste over publikasjoner

Nedenfor er en liste over Kunnskapssenter egenpublikasjoner (rapporter og notater) utgitt i 2013 sortert etter type og tittel.

Tittel	Type
Acetylsalicylic acid (ASA) in prevention of cancer	Systematisk oversikt
Arbeidslivsbaserte tiltak for psykisk helse hos ansatte	Systematisk oversikt
Behandling av håndleddsbrudd (distale radiusfrakturer) hos voksne	Systematisk oversikt
Depresjonsscreening av gravide og barselkvinner	Systematisk oversikt
Diagnostikk av temporomandibulære tilstander	Systematisk oversikt
Effekt av enerom sammenlignet med kontaktsmitteisolat	Systematisk oversikt
Effekt av kirurgisk behandling for personer med temporomandibulær dysfunksjon	Systematisk oversikt
Effekt av og erfaringer med kontinuitetsfremmende tiltak i barnevernsinstitusjoner	Systematisk oversikt
Effekt av tiltak for å bedre kommunikasjonen mellom minoritets-språklige barnefamilier eller enslige unge og offentlig tjenesteapparat	Systematisk oversikt
Effekter av oppgavedeling for noen utvalgte helsetjenester i sykehus	Systematisk oversikt
Effekter av tiltak for å redusere akutte sykehusinnleggelsjer fra sykehjem	Systematisk oversikt
Fra leie til eie: Effekt av, og brukernes erfaringer med, tiltak som har som mål å få flere lavinntektshusholdninger inn i eiermarkedet.	Systematisk oversikt
Obstetric consequences of female genital mutilation/cutting (FGM/C)	Systematisk oversikt
Sammenhengen mellom inntak av alkoholholdige drikker og risiko for hjerte- og karsykdom	Systematisk oversikt
Utskrivning av pasienter med kronisk sykdom: effekt av ulike former for samhandling mellom sykehus og kommunehelsetjeneste	Systematisk oversikt
Boligløsninger for eldre	Systematisk litteratursøk med sortering
Effekt av arbeidsdrift, arbeidstrening og utdanning under soning	Systematisk litteratursøk med sortering
Effekt av behandling for angst og depresjon hos barn – systematisk litteratursøk med sortert referanseliste	Systematisk litteratursøk med sortering

Effekt av omsorgstiltak i kommunene for personer med kronisk sykdom, systematisk litteratursøk med sortering	Systematisk litteratursøk med sortering
Effekt av rehabilitering for personer med hjerneslag og/eller traumatiske hjerneskade – systematisk litteratursøk med sortert referanseliste	Systematisk litteratursøk med sortering
Effekt av rehabilitering for personer med hoftebrudd– systematisk litteratursøk med sortert referanseliste	Systematisk litteratursøk med sortering
Effekt av rehabilitering for personer med kronisk utmattelsessyndrom– systematisk litteratursøk med sortert referanseliste	Systematisk litteratursøk med sortering
Forebyggende hjemmebesøk til eldre – systematisk litteratursøk med sortert referanseliste	Systematisk litteratursøk med sortering
Oppdatering av rapporten "Er kjønnssegregert rusbehandling det beste for rusavhengige kvinner?" – systematisk litteratursøk med sortert referanseliste	Systematisk litteratursøk med sortering
Oppdatering av rapporten "Hva er effekten av langtidsbehandling i institusjon for rusavhengige sammenlignet med poliklinisk korttidsbehandling?" – systematisk litteratursøk med sortert referanseliste	Systematisk litteratursøk med sortering
Tiltak for å hindre reinnleggelse	Systematisk litteratursøk med sortering
Rapport for Nasjonal Journalundersøkelse med Global Trigger Tool 2011	Rapport fra pasientsikkerhetskampanjen
Hva gjøres for å bedre pasientsikkerheten? Satsinger i sju land	Rapport fra Kunnskapssenteret
Overvåking av blod i Norge 2011. Andre uønskede hendelser.	Rapport fra Hemovigilansgruppen
Overvåking av blod i Norge 2011. Transfusjonskomplikasjoner.	Rapport fra Hemovigilansgruppen
Overvåking av blod i Norge 2012. Blodgiverkomplikasjoner	Rapport fra Hemovigilansgruppen
Overvåking av blod i Norge. Blodtransfusjonstjenesten i Norge. Andre uønskede hendelser 2012.	Rapport fra Hemovigilansgruppen
Brukererfaringer med svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen. Metoderapport	PasOpp-rapport
Brukererfaringer med svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen. Nasjonale resultater	PasOpp-rapport
Brukererfaringer med svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen. Sykehuset Telemark	PasOpp-rapport
Pasienterfaringer med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling – resultater etter en nasjonal undersøkelse i 2013	PasOpp-rapport
Pasienterfaringer med norske sykehus i 2012. Metoderapport	PasOpp-rapport
Pasienterfaringer med norske sykehus. Nasjonale resultater i 2012	PasOpp-rapport
Pasienters erfaringer med norske sykehus i 2012. Resultater for Helse Nord	PasOpp-rapport
Pasienters erfaringer med norske sykehus i 2012. Resultater for Helse Sør-Øst	PasOpp-rapport

Pasienters erfaringer med norske sykehus i 2012. Resultater for Helse Vest	PasOpp-rapport
Pasienters erfaringer med norske sykehus i 2012. Resultater Helse Midt	PasOpp-rapport
Pasientsikkerhetskampanjen - Midtveisrapport	Notat fra Pasientsikkerhetskampanjen
Brukerundersøkelser i kommunal helse- og omsorgstjeneste: en beskrivelse av utvalgte kunnskapskilder fra andre land.	Notat – hasteoppdrag
30 dagers overlevelse etter innleggelse i norske sykehus i 2010 og 2011	Notat
En beskrivelse av utviklingen av modell for kvalitetsforbedring, og hvordan den kan brukes i praktisk forbedringsarbeid	Notat
Evaluering av 80 samhandlingsprosjekter - nøkler for å lykkes	Notat
Informasjon om kunnskapshull fra Kunnskapssenterets systematiske oversikter og metodevurderinger publisert i 2012	Notat
Melde for å lære – en beskrivelse av etableringen av Meldeordningen (§3-3) for uønskede pasienthendelser i Kunnskapssenteret i 2012	Notat
Norsk helsetjeneste sammenliknet med andre europeiske OECD-land 2012	Notat
Norsk helsetjeneste sammenliknet med andre OECD-land 2013	Notat
Online-vurderinger – sammenheng med systematiske brukerundersøkelser og kliniske målinger?	Notat
Pasientsikkerhet og kvalitet i helsetjenesten i 2013: en undersøkelse med basis i GallupPanelet	Notat
Statusrapport samarbeidsprosjekt psykisk helse i Helse Nord-Trøndelag	Notat
Health technology assessment of the different dialysis modalities in Norway	Metodevurdering
Hjertepumper (LVAD) som varig behandling av pasienter med alvorlig hjertesvikt	Metodevurdering
Forveksling av legemidler	Læringsnotat fra Meldeordningen
Uønskede hendelser knyttet til medisinsk-teknisk utstyr	Læringsnotat fra Meldeordningen
Mulig smitte med multiresistent Klebsiella etter bronkoskopi	Læringsnotat
Uønskede hendelser knyttet til vikarbruk i spesialisthelsetjenesten	Læringsnotat
Overlevelse og reinnleggeler ved norske sykehus for 2012	Kvalitetsmåling
Commonwealth Funds undersøkelse av helsetjenestesystemet i 11 land: norske resultater i 2013 og utvikling siden 2010	Intervjuundersøkelse
The European Men-Who-Have-Sex-With-Men Internet Survey. Findings from 38 countries. Stockholm:	Internasjonal forskning
HbA1c som diagnostisk kriterium for diabetes type 2	Hurtigoversikt
Efficacy and cost-effectiveness of new oral anticoagulants compared to warfarin for the prevention of stroke in patients with atrial fibrillation	HTA (metodevurdering)

Liste over ferdigstilte prosjekter

Prosjektlisten viser at temaene spenner vidt. De ulike prosjektene varierer i høy grad med hensyn til hvor omfattende og ressurskrevende de er.

Det fremgår av listen at mange av de ferdigstilte prosjektene er bestilt av Helsedirektoratet, en del er bestilt av de regionale helseforetakene og også av Helse- og omsorgsdepartementet (HOD).

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Prosjektleder	Oppdr.giver	Produkt	Resultat
704	Screening for svangerskaps- eller barseldepresjon	Larun, Lillebeth	PR	100	Rapport nr. 1 - 2013
716	Effekt av kirugisk behandling for TMD	Strøm, Vegard	HDIR	102	Rapport nr. 2 og 10 - 2013
410	Håndleddskirurgi	Frønsdal, Katrine	PF	100	Rapport nr. 3 - 2013
677	Kontinuitet i omsorg og effekt på barn og unge plassert i barneverninstitusjoner	Munthe-Kaas, Heather Menzies	BUFDIR	100	Rapport nr. 4 - 2013
708	Nye antikoagulanter hos pasienter med arterieflimmer	Wisloff, Torbjørn	SLV	104	Rapport nr. 5 - 2013
693	Konsekvensene av kvinnelig kjønnslemlestelse	Berg, Rigmor	INT	100	Rapport nr. 6 - 2013
723	Tiltak for å redusere akutte sykehusinnleggelser av sykehjembeboere	Forsetlund, Signe Louise	ANNET	100	Rapport nr. 7 - 2013 og artikkelen.
688	Fra leie til eie - effekt av programmer som sikter til å få lavinntektsgrupper inn i eiermarkedet	Noonan, Eamonn	HUSB	100	Rapport nr. 8 - 2013
651	Effekt av samhandling ved utskrivning fra sykehus	Holte, Hilde H.	HF	100	Rapport nr. 9 - 2013
718	Arbeidslivsbaserte tiltak for fremming av ansattes psykiske helse	Dalsbø, Therese Kristine	FHI	100	Rapport nr. 11- 2013
761	Optimalisering av helsepersonells oppgavefordeling for å forbedre tilgangen til noen utvalgte helsetjenester i sykehus	Forsetlund, Signe Louise	RHF	100	Rapport nr. 12 - 2013 og foredrag.

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Prosjektleder	Oppdr. giver	Produkt	Resultat
702	Alkoholbruk og risiko for hjerte-karsykdom	Lidal, Ingeborg	HF	100	Rapport nr. 13 - 2013
9914	Hjertepumper (LVAD) som varig behandling av pasienter med alvorlig hjertesvikt	Vigdis Laurak			Rapport nr. 14 - 2014
729	Effekt av tiltak for å lette kommunikasjon mellom minoritetsspråklige familier og offentlige myndigheter	Wollscheid, Sabine	BUFDIR	100	Rapport nr. 15-2013
525	Commonwealth survey	Bjertnæs, Øyvind Andresen	INT	124	Rapport nr. 24 -09, nr.21-10, nr.18-11, nr.1-12 og nr.16-13
751	Sammenlignende helsetjenesteanalyser	Lindahl, Anne Karin	INTERNT	151	Rapport nr.17 - 2013
900	Acetylsalicylic acid (ASA) in prevention of cancer	Tove Ringerike	HDIR		Rapport nr. 18-2013
707	Vurdering av effekt og kostnadseffektivitet av de ulike dialysetyper i Norge	Pike, Eva	HDIR	104	Rapport nr. 19 - 2013
752	Effekt av enerom sammenlignet med kontaktsmitteisolat	Holte, Hilde H.	HDIR	100	Rapport nr. 20 - 2013
725	Døgnsomatikk PasOpp 2012	Bjerkan, Anne Mette	HDIR	123	PasOpp rapport nr. 1, 2 og 3 - 2013
633	Nasjonal undersøkelse: brukererfaringer med svangerskaps-, fødsels-, og barselomsorgen	Sjetne, Ingeborg Strømseng	HDIR	123	PasOpp rapport nr. 4, 5 og 6 - 2013
757	Nasjonal undersøkelse av pasienterfaringer med tverrfaglig spesialisert rusbehandling	Iversen, Hilde	HDIR	123	PasOpp rapport nr. 7 - 2013
659	Befolkningsundersøkelse om pasientsikkerhet	Haugum, Mona	ANNET	124	Notat 2012 og 2013
913	Pasientsikkerhet - Hemovigilans	Flesland, Øystein	HDIR	130	2 rapporter fra Hemovigilansgruppen
517	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje - Midtveisrapport	Skjellanger, Anne Grete	HDIR	203	Notat 2013
711	Evaluering av samhandlingsprosjekter i Helsedialog	Konsmo, Trulite	ANNET	140	Notat 2013
745	Boligløsninger for eldre (søk og sortør)	Johansen, Sissel	HUSB	103	Notat 2013
746	Statusrapport samarbeidsprosjektet psykisk helse i Nord-Trøndelag 2010-2013	Bakke, Toril	ANNET	182	Notat 2013
927	Effekt av rehabilitering for personer med kronisk utmattelsessyndrom (søk og sortør)	Dalsbø, Therese		103	Notat 2013
927	Effekt av arbeidsdrift, arbeidstrening og utdanning under soning (søk og sortør)	Hammerstrøm, Karianne	KSF	103	Notat 2013

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Prosjektleder	Oppdr. giver	Produkt	Resultat
945	OECD - Health Care Quality Indicators Project	Lindahl, Anne Karin	HOD	125	Notat 2013
772	Brukererfaringer i helse og omsorg	Skudal, Kjersti Eeg	HDIR	123	Notat 2013
663	HbA1c for diagnostisering av diabetes	Frønsdal, Katrine Bjørnebekk	HDIR	101	Notat 2013.
954	Gjennomføringsprosjektet for dødelighetsindikatorer	Helgeland, Jon	HDIR	125	Notat 2013.
975	Kunnskapsformidling av kvalitetsforbedring	Vege, Anders	ANNET	183	Notat 2013.
753	Systematisk beslutningsgrunnlag for valg av kvalitetsindikatorer	Lindman, Anja Schou	HDIR	120	Notat til Hdir 2013
748	Bistand til kvalitetsutvikling ved STHF	Helgeland, Jon	STHF	125	Internt notat 2013
478	Pasientsikkerhet ved innføring av eResept	Carling, Cheryl	HDIR	103	Artikkkel
658	The impact of an interventional program employing a hands-on technique to reduce the incidence of anal sphincter tears	Fretheim, Atle	ANNET	150	Artikkkel i vit. tidskrift.
925JA1	Joint Action HTA (EU 01.01.2010 3 år)	Jamtvedt, Gro	HOD	174	Bidrag i EU-prosjekt
732	Bistand til SBU - etablering av svensk helsebibliotek	Strand, Grete	INT	163	Bistand til etablering av svensk helsebibliotek
700	Datainnsamling for PasOppSFB	Dimoski, Tomislav	INTERNT	999	Datainnsamling avsluttet.
731	FS datainnsamling for Døgn somatikk PasOpp 2012	Dimoski, Tomislav	INTERNT	999	Datainnsamling avsluttet.
583	FS datainnsamling - programvareleveranse til Medisinsk fødsesregister	Dimoski, Tomislav	ANNET	124	Datainnsamling for pilot gjennomført.
528	Personell og pasientsikkerhet (PePSi)	Sjetne, Ingeborg Strømseng	INTERNT	170	Notat 2011, div. publikasjoner og 2 doktorgrader
671	Kartlegging av eksempler på innovasjon / kvalitetsforbedring i helsetjenesten ved hjelp av smart-telefoner / bruk av såkalte apps.	Nordheim, Geir	INTERNT	183	Notat i form av film om app'er.
713	Associations between structure, process and end-point indicators of the health service	Tvedt, Christine	ANNET	999	NSF, forskningsrådet via Sykehuset Innlandet
759	Overgang fra pasientsikkerhetskampanje til program	Lindahl, Anne Karin	INTERNT	190	Overgang til program
537	Pasienterfaringer med legevakt - Forskningsmessig etterbruksfase	Danielsen, Kirsten	ANNET	123	Spørreskjema. To artikler.
571	Open Source Drug Discovery	Årdal, Christine	NFR	170	PhD periode
627	COMMVAC	Lewin, Simon	ANNET	100	Publikasjoner

Resultatmål, risikostyring og brukere

Resultatmål

Kunnskapssenteret satte seg mål i virksomhetsplanen for 2013 som det rapporteres mot i tabellen under:

Resultatmål	2013	Mål 2013
Kunnskapssenterpublikasjoner	66	82
Formidling av andres oppsummeringer	60	50
Bidrag i prosesser	88	74
Artikler/bokkapitler	220	92
Abstracts og postere	41	32
Undervisnings dager	196	140
Foredrag/presentasjoner	353	254
Unike besøkende på Kunnskapssenteret.no (for hele året)	171 970	168 000
Unike besøkende på Helsebiblioteket.no (månedlig gjennomsnitt)	151 907	100 000
Unike besøkende på Kvalitetogprioritering.no (for hele året)	14 718	15 000
Omtaler i aviser og tidsskrifter	1 743	2 000
Andel prosjekter uten avvik fra prosjektplan (grønt lys)	82 %	0
Antall fullførte doktorgrader	0	2
Turnover (andel ansatte i fast stilling som frarer)	3,0%	0
Korttidsfravær (egenmeldt)	1,4%	0
Sykefravær totalt	3,4%	0
Avvik fra utgiftsbudsjett, kontantregnskap	1,7 %	0

Historikk:

Resultatmål	2009	2010	2011	2012	2013
Kunnskapssenterpublikasjoner	127	89	84	72	66
Formidling av andres oppsummeringer		62	64	90	60
Bidrag i prosesser		37	50	87	88
Artikler/bokkapitler	190	269	141	231	220
Abstracts og postere		63	55	50	41
Undervisnings dager	224	333	242	196	196
Foredrag/presentasjoner	386	369	348	312	353
Unike besøkende på Kunnskapssenteret.no (for hele året)	131 125	127 911	149 940	162 990	171 970
Unike besøkende på Helsebiblioteket.no (månedlig gjennomsnitt)	40 159	44 653	54 164	86 212	151 907
Unike besøkende på Kvalitetogprioritering.no (for hele året)					14 718
Omtaler i aviser og tidsskrifter	1 073	990	2 152	1 550	1 743
Andel prosjekter uten avvik fra prosjektplan (grønt lys)	75 %	74 %	80 %	91 %	82 %
Antall fullførte doktorgrader	2	2	0	2	0
Turnover (andel ansatte i fast stilling som frakter)	9,3 %	6,8 %	5,7 %	5,4 %	3,0%
Korttidsfravær (egenmeldt)	1,2 %	1,4 %	1,2 %	0,9 %	1,4%
Sykefravær totalt	4,4 %	3,6 %	4,9 %	3,8 %	3,4%
Avvik fra utgiftsbudsjett, kontantregnskap	1,3 %	-1,7 %	-1,1 %	0,9	1,7 %

Kunnskapssenteret publiserte til sammen 66 Kunnskapssenter publikasjoner i 2013.

Dette er under målsettingen. Seks planlagte rapporter skulle være leveranser i det nye systemet for innføring av nye metoder i helsetjenesten (fire hurtig metodevurderinger og to metodevarsler). Kunnskapssenteret har ikke kunnet levere disse da bestillinger ikke er kommet inn.

Av publikasjonene er 16 oppsummeringer og 11 systematiske søk med sortering som svar på bestillinger i Kunnskapssenterets ordinære bestillerprosess. 3-4 var svar på hastebestillinger til Helsedirektoratet, for eksempel oppgavedeling i sykehus og acetysalicyl for forebygging av kreft. Kunnskapssenteret har levert to store utredninger til Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering, screening for svangerskapsdepresjon og hjertepumper.

I 2013 er det publisert sju Cochrane- eller Campbell- oversikter eller protokoller og frem systematiske oversikter som vitenskapelige publikasjoner. Kunnskapssenteret har hatt ansvar for verdens første Cochrane-oversikt over kvalitative studier.

Det er levert tre omfattende metodevurderinger, hvorav to med helseøkonomiske analyser. Kunnskapssenteret har brukt mye tid og ressurser på å iverksette det nye systemet for innføring av nye metoder. I løpet av høsten 2013 har det vært gjennomført tre bestillerforum RHF og Kunnskapssenteret har mottatt bestillinger på to fulle

metodevurderinger og fire hurtig metodevurderinger. Kunnskapssenteret har ledet arbeidet med å utrede metode-varslingsfunksjonen og levert rapport på dette. Det er også utarbeidet en rapport og metode for hurtig metodevurdering og for innsending av søknad fra produsent.

Kunnskapssenteret drifter tre meldesystemer, § 3-3 Meldeordningen, hemovigilans-systemet og meldesystemet for celler og vev. I § 3-3 Meldeordningen er det mottatt 9523 meldinger fra spesialisthelsetjenesten. Meldingene er klassifisert og besvart. Det er startet et arbeid med å foreslå et nasjonalt klassifiseringssystem for uønskede hendelser som kan brukes lokalt, regionalt og nasjonalt basert på WHOs klassifikasjon.

Nytt i 2013 er publisering av læringsnotater fra meldeordningen. Disse har omhandlet mulig smitte med multiresistent Klebsiella etter bronkoskopi, uønskede hendelser knyttet til vikarbruk i spesialisthelsetjenesten, forveksling av legemidler og uønskede hendelser knyttet til medisinskteknisk utstyr.

Det er publisert PasOpp-rapporter for pasienterfaringer med norske sykehus. Det er også publisert egne rapporter for brukererfaringer med svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen og med døgnopphold innen tverrfaglig spesialisert rusbehandling.

Kunnskapssenteret har publisert fire hemovigilans rapporter, rapporter fra pasient-sikkerhetskampanjen og rapport om kvalitetsmålinger.

Produktivitetsutviklingen målt i gjennomsnittlig antall månedsverk per oppsumming (eksklusiv søker og sorter), har vært som følger:

2013: 10,0 månedsverk

2012: 10,8 månedsverk

2011: 7,6 månedsverk

2010: 6,7 månedsverk

2009: 7,8 månedsverk

Disse gjennomsnittstallene skjuler stor variasjon, med ytterpunkter på to månedsverk og 33 månedsverk i 2013. Tallene for 2013 bygger på 18 publiserte oppsumminger. Gjennomsnittlig antall månedsverk har gått noe ned fra 2012, men dette vil variere med temaene for de publiserte rapportene og hvor «tunge» rapporter som har blitt utarbeidet. I 2013 har spesielt metodevurderingen «Health technology assessment of the different dialysis modalities in Norway» tatt mye ressurser.

Det er i 2013 publisert 60 formidlingssaker og sammendrag (for eksempel Mednytt og i forbindelse med formidlingsprosjektet) mot et mål på 50.

I tråd med senterets strategi har det vært høy formidlingsaktivitet i 2013.

- 353 eksterne foredrag (mot et mål på 254)

- 196 undervisningsdager (mot et mål på 140)
- 41 postere/abstracts (mot et mål på 32)
- 220 artikler/bokkapitler (mot et mål på 92)

I tillegg er det brukt betydelige ressurser på bidrag i retningslinjeprosesser i regi av Helsedirektoratet og i prosedyreprosjektet, et arbeid som i stor grad består av kunnskapshåndteringsbistand til faggrupper, uten at dette resulterer i et produkt som synliggøres som en publikasjon i rapporteringen over.

I samarbeid med Helsedirektoratet, Barne-, ungdoms- og familielid direktoratet, Integrerings- og mangfoldsdirektoratet, Husbanken, Justis- og politidirektoratet og Kriminalomsorgens sentrale forvaltning er det etablert en enhet for velferdstjenester som skal fremskaffe, oppsummere og formidle forskningsbasert kunnskap om effekt av tiltak innen velferdssektoren. Enheten er etablert for en prøveperiode 2011 – 2013 som er forlenget ut 2014. Det vil i løpet av 1. halvår av 2014 bli gjennomført en evaluering av satsningen. På grunnlag av denne evalueringen vil det bli tatt en beslutning om en eventuell videreføring.

Hovedkontoret for the Campbell Collaboration har sete i Kunnskapssenteret og støttet produksjon og formidling av systematiske oversikter innen sosial, politi og utdanningsfeltet. Avtalen mellom Campbell Collaboration og Kunnskapssenteret ble fornyet i 2013.

Internasjonalt samarbeid er en nødvendig og viktig del av aktiviteten til Kunnskapssenteret, blant annet i HTAi (Health Technology Assessment International), Euroscan, EUnetHTA, Cochrane og Campbell Collaboration, og som bidragsyter i prosjekter med WHO og EU som finansieringskilder. Kunnskapssenteret har en viktig internasjonal rolle gjennom deltagelse i OECD, Commonwealth Fund, European Observatory, og Nordisk ministerråd sine samarbeidsprosjekter. Helsebiblioteket har bidratt i prosjekter som etableringen av Nordic G-I-N og i et forprosjekt for å utrede muligheten for et svensk helsebibliotek. Forprosjektet ble ledet av den svenske HTA-organisasjonen SBU (Statens beredning för medicinsk utvärdering) og rapporten fra prosjektet ble publisert i april.

Norge deltok i 2013 for femte gang i Commonwealth Funds sammenlignende internasjonale helsetjenesteundersøkelse. I årets undersøkelse vurderte den generelle voksne befolkningen hvor godt landets helsesystem fungerer.

I 2013 publiserte kommunikasjonsekspresjonen fire nummer av bladet «Kunnskapskilden» – to som rettet seg mot kommunehelsetjenesten og to som rettet seg mot spesialisthelsetjenesten. «Kunnskapskilden» inneholder informasjon om Kunnskapssenterets publikasjoner og aktiviteter. Bladet blir distribuert via post til alle fastlegekontor, fysioterapeuter, sykehjem, kommunaleger, hjemmetjenester, avdelinger og poster ved sykehus.

Helsebiblioteket har i 2013 publisert nettutgaver av Barnelegeforeningens akuttveileder og generelle veileder i pediatri. I tillegg er veilederne lansert som en gratis offline applikasjon for smarttelefoner. Den populære Metodebok for leger, utviklet ved Oslo universitetssykehus, er gjort fritt tilgjengelig i nettutgave på Helsebibliotek.no under navnet Metodebok for indremedisinere. I tillegg er nå totalt 19 nasjonale retningslinjer fra Helsedirektoratet publisert på Helsebiblioteket. Innholdet er svært mye brukt. I løpet av året ble det publisert 21 fagprosedyrer fra Nasjonalt nettverk for fagprosedyrer og samlingen vokser raskt. Helsebiblioteket samarbeider med aktører som DIPS og kjernejournal-gruppa i Helsedirektoratet om tilgjengeliggjøring av beslutningsstøtte i journalsystemer. Høsten 2013 gjennomførte Helsebiblioteket en anbudskonkurranse for legemiddeloppslagsverk, og Micromedex fra Truven Health Analytics vant konkurransen. Oppslagsverket ble tilgjengelig fra 1.1.2014. I 2013 var Helsebiblioteket tilstede på 90 ulike arrangement med stand eller foredrag for å markedsføre sine tjenester.

Antall unike besökende på Kunnskapssenterets hjemmeside var 172 000, som er noe høyere enn i 2013. Helsebiblioteket hadde gjennomsnittlig 152 000 unike besökende per måned i løpet av året mot en målsetting på 100 000.

Etter en gjennomgang av hele prosjektportføljen er rapportert status at 82 % av prosjektene har grønn fargekode, dvs. at det ikke er avvik i forhold til opprinnelig eller revidert prosjektplan. Dette er i tråd med målet.

Risikostyring

Det ble i 2012 ferdigstilt en omfattende risikoanalyse av Kunnskapssenteret hvor det ble identifisert til sammen 46 ulike risikoer. Disse ble klassifisert etter sannsynlighet og konsekvens. For den enkelte risiko ble det også gjort en kartlegging av mulige og iverksatte tiltak og nøkkelkontroller.

Risikoanalysen har gitt Kunnskapssenteret et verktøy for oppfølging av de identifiserte risikoene og nøkkelkontrollene. Kunnskapssenteret følger spesielt opp de risikoene som er kategorisert som kritiske ut fra en samlet vurdering av sannsynlighet og konsekvens.

Risikoanalysen avdekket et behov for en oppdatering av Kunnskapssenterets vedtekter for å tydeliggjøre myndighet, ansvar og oppgaver mellom Helsedirektoratet og Kunnskapssenteret. Som en konsekvens av dette utarbeidet Helsedirektoratet i samarbeid med Kunnskapssenteret et forslag til nye vedtekter. De nye vedtekten ble fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet i brev av 11.06.2013.

Brukerundersøkelser

Det gjennomføres regelmessige brukerundersøkelser knyttet til Helsebibliotekets tjenester. I 2013 er det gjennomført enkle brukertester i forbindelse med videreutvikling og drift av nettstedet. Det er også gjennomført en spørreundersøkelse på www.helsebiblioteket.no for å finne ut hvem brukerne av nettstedet er. 2 563 brukere svarte på undersøkelsen og av disse oppgir nesten 60% at de er helsepersonell. Resten er studenter, pasienter/påørende, forskere eller ansatte i helserelatert virksomhet. I helsepersonellgruppen oppgir 66% at de jobber i spesialisthelsetjenesten og 28% i primærhelsetjenesten.

For § 3-3 Meldeordningen er det gjennomført en brukerundersøkelse og en erfaringskonferanse med helseforetakene.

Aktivitetsrapportering

Måloppnåelse sammenholdt med tildelingsbrevet

Nedenfor følger føringene gitt i tildelingsbrevet fra Helsedirektoratet som igjen bygger på omtalen av Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten (heretter kalt Kunnskapssenteret) i Prop. 1 S (2012 – 2013), Strategisk plan for Helsedirektoratet (2011 – 2014) og St. meld. Nr. 47 (2008 – 2009).

Føringene er ivaretatt gjennom at oppfølgingsansvaret er gruppert i tre kategorier:

- Overordnet føring – ivaretas gjennom årsplanene for den enkelte avdeling
- Føring som må konkretiseres – vil evt. måtte spesifiseres i en mer konkret oppdragsforespørrelse/bestilling fra Helsedirektoratet
- Iveretas av en konkret avdeling eller ledelsen (forkortet LED). Konkret tiltak er beskrevet i avdelingenes årsplaner.

Avdelingene er:

- Avdeling for kunnskapsoppsummering (avd. O)
- Avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet (avd. K)
- Avdeling for formidling (avd. F)

Kunnskapssenterets ansvar og hovedoppgaver	Ansvar
<p>Ansvar og hovedoppgaver</p> <p>Kunnskapssenterets formål og arbeidsområder er fastsatt i egne vedtekter vedtatt av Helse- og omsorgsdepartementet, senest ved endringer av 4. mai 2010. Direktoratet har fått i oppdrag av Helse- og omsorgsdepartementet å utarbeide forslag til nye vedtekter som følge av Kunnskapssenterets strategiplan 2011 – 2013 og gjennomført risikoanalyse i 2011. Forslaget ligger til godkjenning i departementet og gjøres gjeldende fra den dag departementet bestemmer.</p> <p>Helsedirektoratet har som etatsstyrer ansvar for å gi føring for overordnede mål og strategier, gi konkrete oppdrag og følge opp avvik fra målsatt resultatoppnåelse.</p>	LED

Kunnskapssenterets arbeidsområder	
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnskapsbasert praksis og politikkutforming • Kvalitetsforbedrings- og pasientsikkerhetsarbeid • Legge grunnlag for innspill for kunnskapsbasert helsepolitikk 	Overordnet føring
Paratkompetanse og ressursplanlegging	
Kunnskapssenteret skal håndtere hasteoppdrag der departementer, Helsedirektoratet og tjenestene i løpet av kort tid kan få beskrevet kunnskapsgrunnlaget for presserende beslutninger om valg av tiltak og programmer. Alle hasteoppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet og Helsedirektoratet skal gå gjennom etatsstyrer. Dersom Helsedirektoratet får nye oppdrag i perioden der bidrag fra Kunnskapssenteret er nødvendige, skal det avtales i dialog med etatsstyrer.	Avd. O løser disse på oppdrag, 4-5 prosjekter i 2013
Overordnede prioriteringer for 2013	
Nasjonal helse- og omsorgsplan	
Meld. St. 16 (2010-2011) Nasjonal helse- og omsorgsplan (2011-2015) ble vedtatt i juni 2011. Nasjonal helse- og omsorgsplan (NHOP) gir en helhetlig omtale av helsepolitikkens enkelte innsatsområder, betoner viktigheten av at disse sees i sammenheng, peker på sentrale utfordringer og trekker opp strategier og tiltak for at utfordringene skal kunne møtes på en helhetlig måte. Kunnskapssenteret skal i samarbeid med etatsstyrer legge opp strategi for å følge opp føringene i NHOP.	Overordnet føring
Samhandling	
Kunnskapssenteret skal i bidra til økt kunnskap om effekt av tiltak i forbindelse med samhandlingsreformen, på eget initiativ eller gjennom bestillinger og oppdrag fra Helse- og omsorgsdepartementet (HOD), Helsedirektoratet og tjenestene.	Overordnet føring
Oppdrag innenfor Kunnskapssenterets aktivitet sområder	
<i>Oppsummering av forskning om effekt av tiltak</i>	
For å støtte kunnskapsbasert praksis skal Kunnskapssenteret prioritere oppsummering av forskning om effekt av tiltak. Helseøkonomiske evalueringer kan inngå i opp-	Avd. O utfører gjennom bestillerprosesser

summeringene som metodevurderinger. Oppsummeringene skal dekke tiltak innen forebygging, behandling, rehabilitering og organiseringer av tjenester, samt forskning om diagnostikk og effekt av implementeringstiltak.	
<i>System for innføring av nye metoder</i>	
I det nye systemet skal Kunnskapssenteret ha ansvar for: <ul style="list-style-type: none"> • gjennomføring av fullstendige metodevurderinger • gjennomføring av hurtige metodevurderinger innenfor alle områder unntatt for legemidler • de nasjonale funksjonene for minimetodevurderinger (mini-HTA Health Technology Assessment), herunder driftet nasjonal database for lagring og publisering av minimetodevurderinger • være nasjonal ressursgruppe og yte metodestøtte <p>I tillegg skal Kunnskapssenteret videreføre samarbeidet i EUNetHTA, EuroScan og øvrige europeiske fora.</p>	Avd. O følger opp oppgavene i det nye systemet. Har mottatt bestillinger på hurtig metodevurderinger og fullstendige metodevurderinger. Ivarer mini-metodevurderingsdatabasen, skal bygge opp metodevarslingsfunksjon
<i>Helsebiblioteket</i>	
Helsebiblioteket skal være en felles kunnskapsressurs for alle deler av helsetjenesten. Kvaliteten på helsetjenester skal bedres ved å gi helsepersonell enkel tilgang til kunnskapsbasert helsefaglig informasjon. Helsebiblioteket skal være en formidlingskanal for oppdatert faglig kunnskap.	Avd. F ivaretar denne oppgaven.
<i>Nasjonal enhet for pasientsikkerhet</i>	
Kunnskapssenteret har ansvar for nasjonal enhet for pasientsikkerhet som skal arbeide bredt med pasientsikkerhetskunnskap og være nasjonal pådriver for å utvikle pasientsikkerhetskompPetanse. Nasjonal enhet for pasientsikkerhet har også ansvaret for sekretariatet for pasientsikkerhetskampanjen, se punkt 3.5.4. Kunnskapssenteret har ansvar for å gjennomføre tiltakene i pasientsikkerhetskampanjen, og å bidra i forberedelsen av pasientsikkerhetsprogrammet og i videreutvikling av meldeordningene.	Avd. K – i rute. Deltar i nordisk samarbeid om pasientsikkerhetsindikatorer. Avholdt kurs i årsaksanalyse. Planlegger og gjennomfører årlige pasientsikkerhetskonferanser sammen med helsetjenesten, i 2013 sammen med Helse SørØst RHF.
Nasjonal enhet skal bidra til å utvikle målemetoder for og måle aspekter av pasientsikkerhet i norsk helsetjeneste.	Årlige GTT målinger gjennomført, rapport foreligger og målinger for 2013 publiseres i 2014. I tillegg måles brukerfaringer med pasientsikkerhet (Pasopp) og be-
I tillegg skal Kunnskapssenteret videreføre arbeidet knyttet til dette.	

<p>tet til EU Joint Action i prosjektet PasQ.</p> <p>Nasjonal enhet drifter følgende tre meldeordninger:</p> <ol style="list-style-type: none"> Oppfølging av uønskede hendelser i spesialist-helsetjenesten. Kunnskapssenteret skal drifte nasjonal meldeordning for uønskede hendelser innen helsetjenesten etter spesialisthelsetjenesteloven § 3 – 3. Meldeordningen skal gjennom meldingene bidra til å avklare årsaker til uønskede hendelser og for å forebygge at tilsvarende skjer igjen. Kunnskapssenteret skal i samarbeid med Helsedirektoratet vurdere de juridiske og tekniske mulighetene for å la pasienter og pårørende melde om uønskede hendelser til Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. Analyser av uønskede hendelser – hemovigilans. Kunnskapssenteret skal drifte obligatorisk nasjonalt meldesystem for alvorlige uønskede hendelser og alvorlige bivirkninger hos blodgivere og mottagere av blod og blodprodukter. Nasjonalt meldesystem for uønskede hendelser – celler og vev. Kunnskapssenteret skal opprette og drifte obligatorisk nasjonalt meldesystem for alvorlige uønskede hendelser og alvorlige bivirkninger knyttet til håndtering av humane celler og vev. 	<p>folkningens oppfatninger om pasientsikkerhet. Kvalitetsindikatorene på 30 d overlevelse og reinnleggelse må også sees i denne sammenheng.</p> <p>Gjennomført konferanse om norsk Joint Action aktivitet på trygg kirurgi med internasjonale deltagere.</p> <p>Meldeordning etter §3-3 utføres. Kunnskapssenteret opplever utfordringer med høyt omfang av meldinger opp mot tilgjengelige ressurser.</p> <p>Forbereder pilot for å teste meldesystem for pasienter og pårørende innen svangerskap- fødsel og barsel.</p> <p>Hemovigilans: 2013 er 9. året, det skrives årlige rapporter fra arbeidet og arrangeres Hemovigilans seminar årlig. Etablert og mottar meldinger. Informasjonsarbeid om ordningen til helsetjenesten er sentralt.</p>
<p>Brukererfaringer</p> <p>Kunnskapssenteret har ansvaret for nasjonale brukererfatingsundersøkelser i helsetjenesten. Kunnskapssenteret skal videreutvikle de nasjonale brukerundersøkelsene, og utvikle metoder for å måle brukererfaringer i primærhelsetjenesten og samhandling mellom primær- og spesia-</p>	<p>Avd. K. Gått som planlagt, gjennomført brukerundersøkelse om ruspasienter i tillegg til de planlagte undersøkelsene i 2013.</p>

<p>listhelsetjenesten. Kunnskapssenteret skal ha fokus på hvordan nasjonale brukerfaringsdata kan benyttes i kvalitetsforbedringsarbeid og til å måle opplevd samhandling. Det pågående utviklingsprosjektet om samhandling mellom kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, må utvikles med fokus på å gi relevant informasjon om erfaringer til ulike pasientgrupper, også pasienter med psykiske problemer og rusmiddelproblemer. Da det i en treårsperiode ikke gjennomføres undersøkelser innen psykisk helse og rus, skal det planlegges for flere undersøkelser og utviklingsprosjekt innen disse pasientgruppene fremover. Planleggingen skal skje i nært samarbeid med Helsedirektoratet.</p>	
<p><i>Kvalitetssikring av psykologiske tester</i></p>	
<p>Kunnskapssenteret skal videreføre arbeidet med kvalitetssikring av psykologiske tester og nettsiden i samarbeid med fagmiljø som ble etablert i prosjektet.</p>	<p>Avd. O viderefører arbeidet og publiserer nye tester i samarbeid med eksterne medarbeidere</p>
<p><i>Helsetjenesteanalyser</i></p>	<p>Kunnskapssenteret skal gjøre overordnede analyser av det norske helsetjenestesystemet, basert på egne målinger og ved å sammenstille data fra andre kilder. Analysene kan ha et rent nasjonalt perspektiv eller de kan være internasjonalt komparative.</p>
<p><i>Kvalitetsindikatorer</i></p>	<p>Avd. K: Internasjonalt: Norsk kommentar rapport til OECD rapporten Health at a Glance en del av dette, samt arbeid med OECD rapporten om kvalitet i norsk kommunehelsetjeneste. Arbeid med European Observatory og utarbeidelse av HiT rapporten, samt etablering av norsk del av nettstedet Health Policy Monitor. Nasjonalt: 30 dagers overlevelse, reinnleggelse, brukererfaringer mv.</p>
<p>Kunnskapssenteret er det nasjonale kompetansemiljøet for utvikling av kvalitetsindikatorer. Kunnskapssenteret skal arbeide med utvikling og validering av kvalitetsindikatorer med sikte på myndighetsbasert rapportering, styring av helsetjenesten og lokal kvalitetsforbedring. Rammeverk for det nasjonale kvalitetsindikatorsystemet skal forvaltes av sentrale helsemyndigheter ved Helsedirektoratet og skal omfatte hele helse- og omsorgstjenesten. Kunnskapssenteret skal bistå Helsedirektoratet med ut-</p>	<p>Avd. K – i rute. Jevnlige samarbeidsmøter med Hdirs Kvalitetsindikatormiljø på dette.</p>

vikling og evaluering av nasjonale kvalitetsindikatorer.	
Kvalitetsforbedringskunnskap	
Kunnskapssenteret skal drive metodeutvikling innen kvalitetsforbedring av helsetjenesten, og gjennom dette støtte kvalitetsforbedringsprosjekter i helsetjenesten.	<p>Avd. K – pågår. Læringsnettverk for kontinuerlige, trygge og sikre pasientforløp i kommunen i samarbeid med KS og Hdir planlagt med oppstart tidlig 2014. Læringsnettverk i Pasientsikkerhetskampanjen formidler og arbeider også med kvalitetsforbedringsmetodikk og viderutvikling.</p> <p>Avd O oppsummerer kunnskap om effekt av implementeringstiltak</p>
Cochrane-samarbeidet	
Den norske forgreningen av Cochrane-samarbeidet er lagt til Kunnskapssenteret. Dette innebærer både formidling og produksjon av Cochrane-oversikter. Kunnskapssenteret har et særlig ansvar for å utarbeide systematiske oversikter av tiltak for forbedring av helse-system i utviklingsland.	Avd. O ivaretar oppgavene
Undervisning og metodeutvikling/forskning	
Undervisning	
Kunnskapssenteret skal bidra til å bygge kompetanse i kunnskapsbasert praksis og politikkutforming. Kunnskapssenteret skal også bidra til å bygge kompetanse innen kvalitetsforbedring, kvalitetsmåling og pasientsikkerhet.	<p>Avd. O</p> <p>Holmsbu workshop arrangert, PhD kurs, undervisning og støtte til prosedyrearbeid, retningslinjer, mini-HTA og i diverse eksterne sammenhenger</p> <p>Avd. K</p> <p>Flere kurs og konferanser innen kvalitetforbedring og pasientsikkerhet.</p>
Forskning	
<ul style="list-style-type: none"> • Kunnskapssenteret skal ivareta og videreutvikle et støttende forskningsmiljø på egne arbeidsområder. • Kunnskapssenteret skal gjennom arbeidet med opp- 	<p>Avd. O forsker på metodene som benyttes i arbeidet og publiserer årlig rapport om kunnskapshull</p>

summeringer bidra til å avdekke områder der forskning mangler, eller er særlig påkrevd på områder i helsetjenesten.	
<i>Støtte til andres prosesser</i>	
<i>Faglige nasjonale retningslinjer</i>	
Kunnskapssenteret skal understøtte direktoratets arbeid med utviklingen av nasjonale faglige retningslinjer. Kunnskapssenteret skal støtte prosesser i den øvrige helsetjeneste innen de strategiske arbeidsområdene.	Avd O støtter alle retningslinjegrupper og bidrar i Hdir sin arbeidsgruppe Avd K støtter kvalitetsindikatorfeltet og er med i diverse prosesser i Hdir, blant annet om innsatsstyrt finansiering.
<i>Fagprosedyrer</i>	
Kunnskapssenteret skal støtte fagmiljøenes arbeid med fagprosedyrer og bidra til kvalitetssikring og deling av prosedyrer i prosedyrenettverket.	Avd. O videreutvikler prosedyreprosjektet.
<i>Prosess- og metodestøtte</i>	
Kunnskapssenteret skal bistå Helsedirektoratet med prosess- og metodestøtte ved gjennomgang av veileder for utarbeiding av retningslinje for helsefremmende og forebyggende helsearbeid i helsestasjon- og skolehelsetjenesten.	Avd. O ivaretar dette som en av flere retningslinjer
<i>Gjennomgang av kompetansesentre</i>	
Kunnskapssenteret skal være beredt til å bidra i høringsmøter og høringsrunder for gjennomgangen av kompetansesentre for helse- og omsorgstjenesten utenfor de regionale helseforetakene dersom det oppstår behov for dette.	LED
<i>Sekretariatsfunksjoner</i>	
Sekretariatsfunksjonen for Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering i helse- og omsorgstjenesten videreføres i tråd med det utvidede mandatet rådet er gitt fra 2011. Nasjonal enhet for pasientsikkerhet skal drive sekretariatet for Nasjonal kampanje for pasientsikkerhet som gjennomføres 2011 – 2013. Styringsgruppen styrer prioriteringen av innsats innenfor eksisterende og nye innsatsområder. Kunnskapssenteret bistår med planlegging og implementering av aktivitetene definert i styringsgruppen.	NRS ivaretar dette Avd. K Ferdigstilt. Går over i lang siktig program med nye føringer 1. jan 2014.

Kunnskapssenteret har sekretariatsfunksjonen for The Campbell Collaboration 2011 - 2013. Organisasjonen lager kunnskapsoversikter om tiltak på feltene utdanning, sosialt arbeid og kriminalitetsforebyggende arbeid. Kunnskapssenteret skal arbeide for at Campbell-satsingen får ringvirkninger i Norge, med økt fokus på behovet for god kunnskap til støtte for praksis og politikkutvikling på de aktuelle temaområdene. Det skal skje i nært samarbeid med de berørte departementer og Helsedirektoratet.	Avd. O har ansvar og drifter Campbell Hovedkontor
<i>Spesielle oppdrag</i>	
<i>Kapasitet for kunnskapsoversikter for velferdstjenestene</i>	
Det vises til Intensjonsavtale mellom velferdsdirektoratene og Kunnskapssenter for helsetjenesten om oppbygging av kapasitet for kunnskapsoversikter for velferdstjenestene 2011 – 2013. Avtalen forplikter Helsedirektoratet til å bestille kunnskapsoppsummeringer og andre produkter innenfor en ramme på 2 millioner kroner for 2013. Intensjonsavtalen er forlenget med et år, ut 2014.	Avd. O Viderefører arbeidet i velferdsseksjonen i samarbeid med direktoratene og følger opp midtveisevalueringen som ble gjennomført i 2013
<i>Pasientsikkerhetskampanjen og piloter</i>	
Kunnskapssenteret har ansvar for å gjennomføre tiltakene i pasientsikkerhetskampanjen, og å bidra i forberedelsen av pasientsikkerhetsprogrammet og i videreutvikling av meldeordningene. Kunnskapssenteret skal utarbeide forslag til piloter i utvalgte kommuner ut mot de kommunale utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester.	Avd. K Ferdigstilt etter planen. Går over i langsiktig program med nye føringer fra 1. jan 2014.

Statusrapportering for prosjektene

Kunnskapssenteret har etablert en rutine med aktivitetsrapportering på prosjektnivå tre ganger i året, slik at disse tidsmessig som en del av tertialrapporteringen, kommer i forkant av etatsstyringsmøtene på våren og høsten og etter nyttår i forbindelse med årsrapporteringen. Denne rapporteringen viser status for de prosjektene vi har jobbet med gjennom året. Prosjektrapporteringen er lagt opp slik at hvert pågående prosjekt får en fargekode som viser status. Grønn farge betyr at prosjektet går etter gjeldende plan, gul farge betyr at prosjektet har mindre avvik, og rød farge betyr at det er store avvik med hensyn til innhold, fremdrift eller økonomi. I sistnevnte tilfelle skal det avgis en egen statusrapport der tiltak og oppfølging skal angis i tillegg til selve statusbeskrivelsen i forhold til prosjektplan.

Per årsskiftet var oppsummert status som følger:

	Går greit etter prosjektplanen
	Litt avvik fra prosjektplanen
	Større avvik fra prosjektplanen
	Løpende prosjekter

		Antall	Andel
	Prosjekter med statusfarge grønn (ingen avvik)	80	82 %
	Prosjekter med statusfarge gul (mindre avvik)	16	16 %
	Prosjekter med statusfarge rød (vesentlig avvik)	2	2 %
	Sum antall tidsbegrensede prosjekter	98	100 %
	Antall løpende prosjekter	104	
	Totalt antall prosjekter	202	
	Herav nye prosjekter i 2013	38	

Dette betyr at 82 % av de pågående prosjektene i hovedsak går etter planen (kfr. kapitlet om resultatmål). De to prosjektene som er merket røde er:

596 Meldesystem for pasienter og pårørende – pilot, her venter man på finansiering.

634 Hyperbar oksygenbehandling, her er andre oppgaver prioritert.

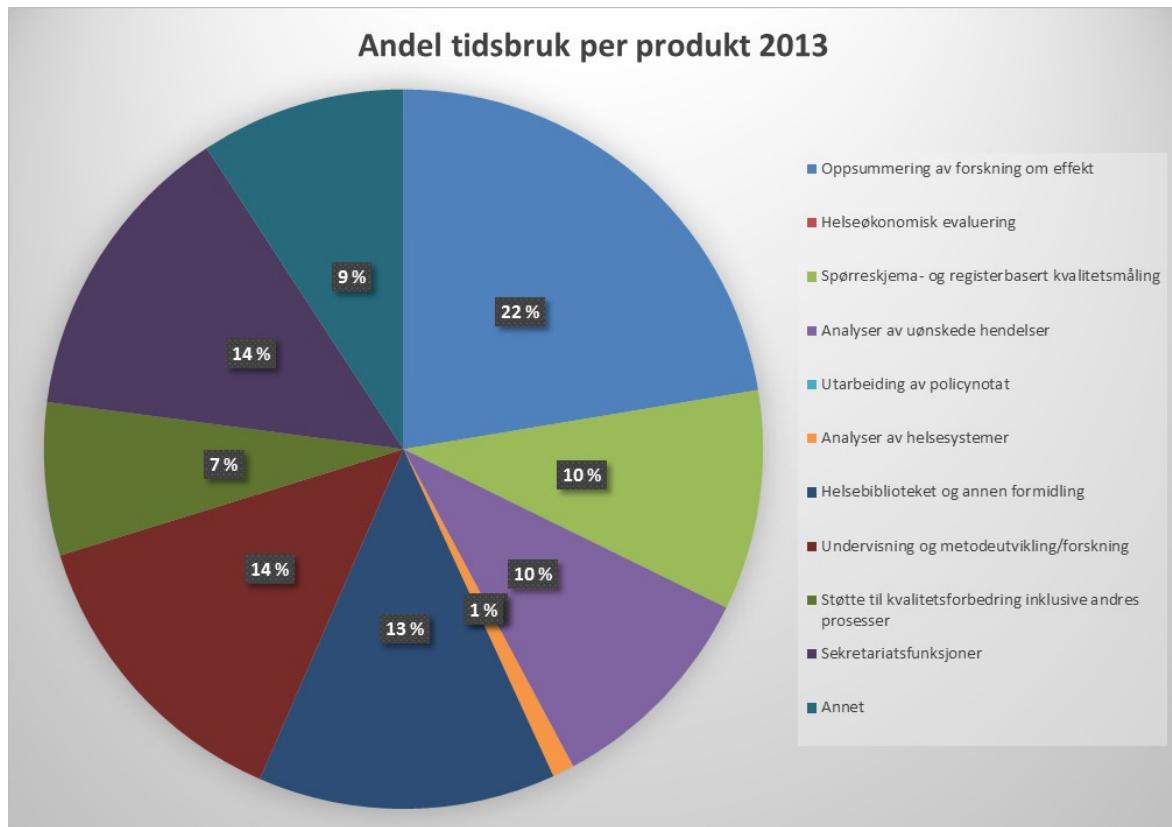
I 2013 ble det opprettet 38 nye prosjekter.

Lister over status på hvert enkelt prosjekt er lagt i vedlegg 2 til slutt i denne rapporten.

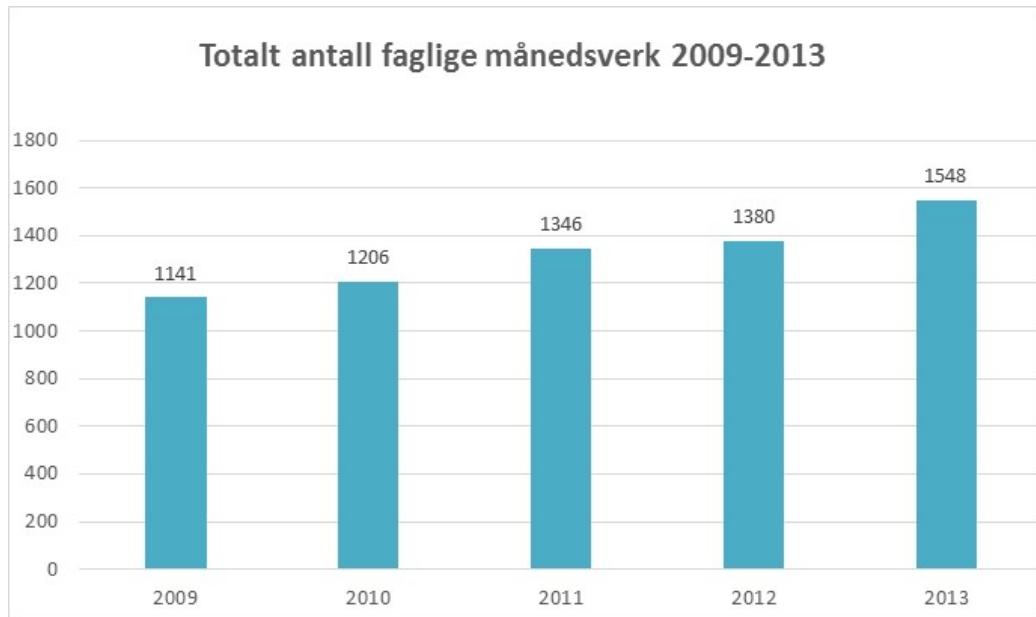
Ressursallokering

Fordeling på aktiviteter, produkter og tjenester

Kunnskapssenteret kategoriserer alle prosjekter på tjenester/produsletter. Alle ansatte fører tiden sin på prosjekter, og det blir dermed mulig å følge den tidsmessige fordelingen av tiden på kategori. Fordelingen av de interne månedsverkene på aktiviteter, produkter og tjenester var som følger:

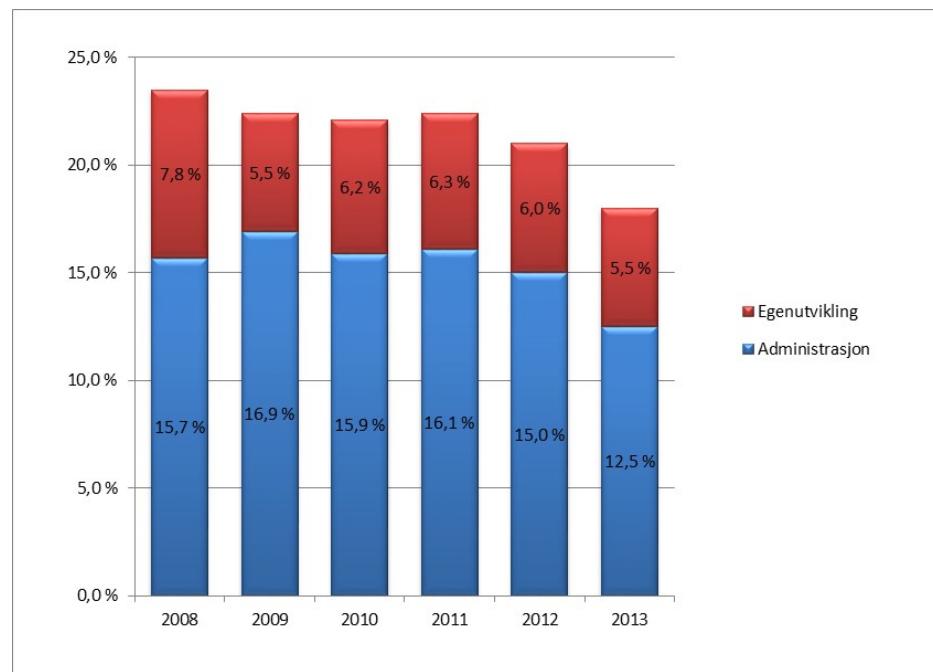

I vedlegg 3 er det en mer spesifisert tabell over ressursfordelingen i månedsverk på produkter fra 2011 – 2013.

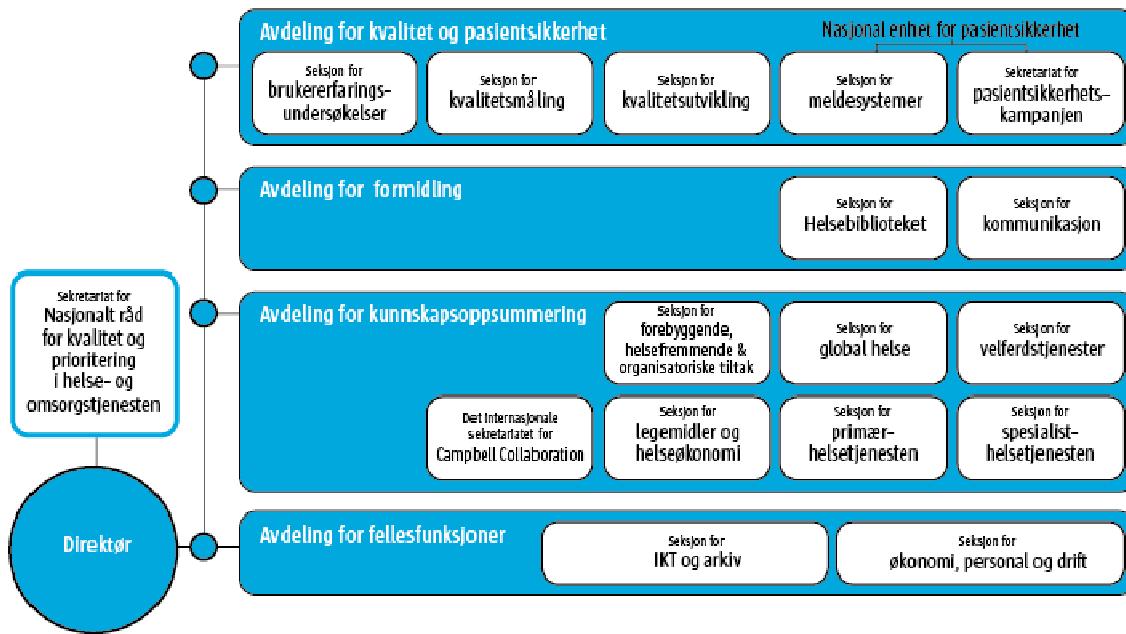
Andel ikke prosjekttid for faglig ansatte

Andelen tid som ikke har blitt brukt på faglige prosjekter blant faglige ansatte er normert til et nivå omkring 20 %. Tidsbruken er delt opp egenutvikling og administrativ tid. Egenutvikling kan for eksempel være egen faglig oppdatering.

Organisasjonsmodell

Kunnskapssenterets organisasjonsmodell har tre ledelsesnivåer: Direktør, avdelingsdirektører og seksjonsledere.

Pasientsikkerhetskampanjen ble formelt avsluttet per 31.12.2013, men aktiviteten videreføres i Pasientsikkerhetsprogrammet fra 1.1.2014. Programmets sekretariat er lagt til Kunnskapssenteret i avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet og organiseres som en egen seksjon i avdelingen.

Etter avtale med flere etater innenfor velferdssektoren har Kunnskapssenteret tatt på seg oppgaven med å etablere og støtte en seksjon som jobber med kunnskapsoppsummering innenfor velferdstjenester. Avtalen løp opprinnelig frem til 31.12.2013, men er forlenget til 31.12.2014.

Det er i 2013 opprettet en egen seksjon for det internasjonale sekretariatet for Campbell Collaboration som er lagt til Kunnskapssenteret. Tidligere har sekretariatet vært organisert sammen med velferdsseksjonen.

Kunnskapssenterets direktør, Magne Nylenna ble ansatt av Helsedirektoratet i mai 2011. Stillingen er en åremålsstilling på seks år, med mulighet for forlengelse i en periode.

Kompetanseprofil

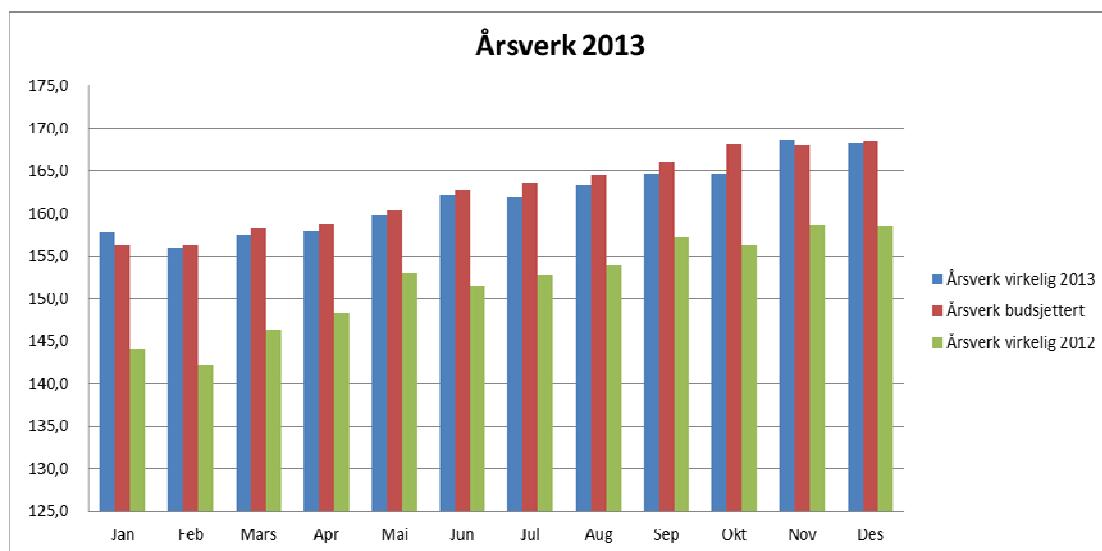
De ansatte i Kunnskapssenteret har bred faglig kompetanse innenfor medisin, biomedisin, farmasi, epidemiologi, samfunnsvitenskap og helsefag. I tillegg besitter Kunnskapssenteret høy kompetanse innen helseøkonomi, statistikk, jus, etikk, bibliotekfag, IKT, formidling og administrasjon.

Antall ansatte

Per 31.12.2012 var det 199 tilstedeværende ansatte, et tall som ikke inkluderer de i permisjon. Det var på samme tidspunkt 168,3 årsverk i produktivt arbeid. I snitt over året hadde Kunnskapssenteret 161,9 årsverk mot 162,6 budsjettert.

Rekrutteringer

Kunnskapssenteret rekrutterte 38 nye medarbeidere i 2013 i faste og midlertidige stillinger. Blant disse er forskere, konsulent, førstekonsulenter, rådgivere, seniorrådgivere samt seksjonsleder i seksjon for pasientsikkerhet.

Sykefravær

Det totale sykefraværet i 2013 var på 3,42%. Dette er lavere enn i 2012 da sykefraværet var på 3,8 %. Det egenmeldte korttidsfraværet har vært på 1,44%, noe som er høyere enn i 2012 da korttidsfraværet var på 0,9 %.

Kunnskapssenteret har inngått avtale om inkluderende arbeidsliv. I den forbindelse har vi etablert gode rutiner for ansatte og arbeidsgiver for å følge opp målsettingene som er nedfelt i avtalen. Vi har utarbeidet en handlingsplan med følgende tiltak som skal begrense sykefraværet:

- Sykefraværarsarbeidet skal være forankret i ledelsen.
- Det vil hele tiden arbeides for at sykefravær forebygges der det er mulig.
- Oppfølging av sykefravær skal være en prioritert lederoppgave og skal inngå i den daglige personalledelse.
- Alle ansatte gjøres kjent med retningslinjene slik at kontakten mellom arbeidsgiver og arbeidstaker oppleves som omsorg og ikke kontroll.
- Ansatte i Kunnskapssenteret samarbeider med arbeidsgiver også i sykmeldingsperioden og medvirker til en aktiv planlegging og gjennomføring av individuell oppfølgingsplan.
- Ansatte som er langtidssykmeldte får en individuell oppfølgingsplan.
- Møte med ansatte etter uttak av 5 egenmeldinger i løpet av et halvt år.

I tillegg har vi avtale om bedriftshelsetjeneste. Vi ønsker spesielt å legge vekt på helse, miljø og sikkerhet (HMS) og tiltak for å redusere sykefraværet. Ledelsen i Kunnskapssenteret jobber for å ivareta et godt arbeidsmiljø og oppfølging av de ansatte som er helt eller delvis sykemeldt.

Helsefremmende tiltak

Kunnskapssenteret satser på de ansattes helse, blant annet med fri til trening i arbeidstiden, garderobe og treningsrom i lokalene, bedriftsidrettslag, sykle til jobben - aksjon, yoga osv. Arbeidsgiver bidrar til de ansattes sunne kosthold gjennom økonomisk støtte til kantinen slik at den kan ha et sunt og variert tilbud. Alle ansatte får tilbud om en gratis daglig frukt som blir satt frem i lokalene. I tillegg har vi en bedriftshelsetjeneste som gir generelle og individuelle forebyggende råd og veiledning til de ansatte. Ergonomisk tilrettelegging av arbeidsplassen er et eksempel på det siste.

Kunnskapssenteret mener at disse tiltakene er god ressursanvendelse. De er i samsvar med virksomhetens eget overordnede mål om god helse i befolkningen.

Integrering

Kunnskapssenteret hadde ti ansatte med ikke-vestlig bakgrunn per 1.1.2013. Per 1.1.2014 var det tilsvarende tallet tretten. I løpet av 2013 ansatte Kunnskapssenteret

tre nye medarbeider med ikke-vestlig bakgrunn i fast stilling. I samme periode var det ingen ansatte med ikke-vestlig bakgrunn som sluttet.

Kunnskapssenteret har tidligere utarbeidet retningslinjer for tilsettinger hvor vi støtter ideene bak et inkluderende arbeidsliv. Dette fremkommer blant annet i våre utlysninger hvor det står følgende: «Den statlige arbeidsstyrken skal i størst mulig grad gjenspeile mangfoldet i befolkningen. Det er derfor et personalpolitiske mål å oppnå en balansert alders- og kjønnssammensetning og rekruttere personer med innvandrerbakgrunn. Personer med innvandrerbakgrunn oppfordres til å søke stillingen.» Kunnskapssenteret påser at søker med innvandrerbakgrunn blir innkalt til intervju hvis vedkommende er kvalifisert til stillingen. Søkeren har fortrinnsrett hvis vedkommende er kvalifisert på lik linje med en annen søker uten innvandrerbakgrunn.

Likestilling mellom kjønnene

I tilpasningsavtalen til Hovedavtalen (§ 21) har vi nedfelt hvordan Kunnskapssenteret vil ivareta kjønns- og likestillingsperspektivet.

I Kunnskapssenteret skal arbeidsgiver påse at:

- Likestillingshensyn blir ivaretatt i henhold til virksomhetens mål og strategier innen likestilling, lov- og avtaleverk ved utlysning av nye stillinger. Kvinner skal i utlysningsteksten oppfordres til å søke stillinger innenfor stillingsgrupper hvor moderat kjønnsvotering skal anvendes. Ved tilsetting skal det ikke legges vekt på søkerens sivilstand eller omsorgsforpliktelser. Når søker har tilnærmet like kvalifikasjoner, skal søker fra det kjønn som har mindre enn 40 % av de tilsatte i den aktuelle stillingsgruppe ha fortrinnsrett til stillingen. Med stillingsgruppe menes i denne avtalen: Lederstillinger, faglige stillinger og administrative stillinger.
- Kjønnsmessige lønnsforskjeller ikke opprettholdes eller utvikles.
- Praktisering av permisjoner og andre rettigheter som særlig nyttes av kvinner ikke fører til at kvinner får dårligere muligheter til opplæring, utdanning og avansement enn menn. Rettigheter i forbindelse med arbeidstid, permisjon og omsorg skal praktiseres slik at det også gir menn like muligheter for å delta i omsorgsarbeid.
- Arbeidsgiver har ansvaret for at arbeidsoppgavene i alle stillinger tilrettelegges slik at de er egnet for begge kjønn. Arbeidsoppgaver som kvalifiserer til avansement, skal med utgangspunkt i de tilsattes egnethet fordeles slik at kvinner og menn får samme mulighet for opprykk. Arbeidsgiver skal sørge for at det gis like muligheter for videreutdanning og etteropplæring til begge kjønn. Arbeidsgiver skal arbeide aktivt for at flere kvinner rekrutteres til lederstillinger, og gi kvinner mulighet for å kvalifisere seg for lederrelaterte oppgaver.

Ved utløpet av 2013 var 67 % av de ansatte kvinner og 33 % menn.

Ledergruppen består ved utløpet av 2013 av seks kvinner og to menn, seksjonsledergruppen består av åtte kvinner og sju menn.

Etiske retningslinjer

Alle ansatte i Kunnskapssenteret er gjennom informasjonsmøter informert om de etiske retningslinjene. Hver ansatt har fått utdelt heftet «Etiske retningslinjer for statstjenestemenn» utgitt av Fornyings- og administrasjonsdepartementet i 2005. Heftet er i tillegg gjort tilgjengelig via Kunnskapssenterets personalhåndbok.

Grønn stat

Arbeid med grønn stat inngår som en del av den ordinære virksomheten i Kunnskapssenteret.

Kunnskapssenteret er opptatt av å holde avfallsmengden nede og har avtale om at papiravfall sendes til resirkulering. Kunnskapssenterets kopimaskiner er innstilt på tosidig kopiering som standard for å minske papirbruk.

Årsregnskap

Rapportering til statskassen

Kontantregnskap	2013			2012
	Resultat	Budsjett	Differanse	Resultat
Prosjektilnntekter	43 723 102	44 319 000	-595 898	52 279 483
Sum finansiering	43 723 102	44 319 000	-595 898	52 279 483
Lønn og sosiale kostnader	113 694 468	114 274 350	579 882	93 262 459
Lokalar	16 612 184	17 110 000	497 816	16 436 670
Abonnementer og andre leiekostnader	41 461 620	39 862 000	-1 599 620	41 178 672
Inventar og utstyr	3 592 505	4 069 000	476 495	1 941 017
Reparasjonskostnader	158 289	50 000	-108 289	247 174
Kjøp av tjenester	27 141 182	28 587 000	1 445 818	18 822 492
Kontorkostnader	7 563 361	9 926 000	2 362 639	6 149 182
Kommunikasjon og distribusjon	3 171 410	3 039 000	-132 410	2 707 078
Reisekostnader	7 429 424	7 998 050	568 626	5 818 832
Andre driftskostnader	1 239 387	1 156 000	-83 387	874 271
Driftsutgifter	108 369 362	111 797 050	3 427 688	94 175 388
Sum lønns- og driftsutgifter	222 063 829	226 071 400	4 007 571	187 437 847
Resultat	178 340 727	181 752 400	4 603 468	135 158 364
Belastningsfullmakt til Helsedirektoratet for anskaffelse av Public 360	246 000			2 023 325
Resultat etter belastningsfullmakt	178 586 727			137 181 689

Kunnskapssenterets rapportering til statsregnskapet viser et resultat på 178,3 mill. Bevilgning i statsbudsjettet for 2013 var på totalt 165,4 mill. I tillegg har Kunnsapsenteret mottatt belastningsfullmakter på til sammen 13,6 mill. som gir en samlet finansiering på 179 mill.

Kunnskapssenteret har utstedt en belastningsfullmakt til Helsedirektoratet for anskaffelse av Public 360 i 2013. Den er belastet med TNOK 246.

Resultatet for 2013 på kapitel 0725/3725 viser et underforbruk på TNOK 204.

Rapportering per post:

1.1. Kapittel 0725/3725 (netto)

Tildeling	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
165 081 000	164 766 727	(314 273)	0 %

Kommentar: Kunnskapssenteret har i 2013 utstedt en belastningsfullmakt til

Helsedirektoratet for anskaffelse av Public 360.

Denne er belastet med 246.000

1.2. Kapittel 0725 post 01 Driftsutgifter

Tildeling	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
165 217 000	211 177 171	45 960 171	28 %

Kommentar: Kr 165 147 000 tildelt i St.prp. 1

Kr 1 006 000 tildelt i lønnskompensasjon

Kr 800 000 i innsparingskrav i RNB

*Det er utstedt en belastningsfullmakt til Helsedirektoratet for anskaffelse av Public 360. Disse er ikke inkludert i rapportert regnskap
Merutgiften er pådratt på grunnlag av merinntekter*

1.3. Kapittel 3725 post 02

Tildeling	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
136 000	43 733 087	(43 597 087)	32057 %

Kommentar: Kunnskapssenteret har merinntektsfullmakt

De største postene er:

Finansiering av Pasientsikkerhetskampanjen 9,4 mill

Finansiering av Velferdsseksjonen 8 mill

Prosjekter finansiert av Norges Forskningsråd 6,1 mill

Prosjekter finansiert av Norad 5 mill

Finansiering av Helsebiblioteket 4,1 mill

Prosjekter finansiert av EU 4 mill

Krefthandlingsplaner - Helsedirektoratet 3 mill

Harkness stipend 1,8 mill

Styrking av Sekretariatet for Nasjonal råd - Helsedirektoratet 1 mill

1.4. Kapittel 3725 post 15

Tildeling	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
	6 724	(6 724)	100 %

Kommentar: Refusjoner arbeidsmarkedstiltak

1.5. Kapittel 3725 post 16

Tildeling	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
	1 733 590	(1 733 590)	100 %

Kommentar: Refusjon fødselspenger

1.6. Kapittel 3725 post 18

Tildeling	Regnskap	Avvik i kr	Avvik i %
	937 043	(937 043)	100 %

Kommentar: Refusjon lønn, sykdom

Virksomhetsregnskap

Prinsippnote til virksomhetsregnskapet

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS).

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er det lagt til grunn at bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi representerer verdien for fysiske eiendeler, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler. Ved fastsettelse av gjenanskaffelses-verdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen.

Finansieringen av anleggsmidler (eksklusive finansielle anleggsmidler) som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som en langsiktig forpliktelse. Denne forpliktsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidlene som finansieringen dekker.

For omløpsmidler er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdsettelsen. Omløpsmidler, fratrukket kortsiktig gjeld og eventuelle øvrige forpliktelser, fremkommer som avregning med statskassen.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Salg av tjenester innføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilningsfinansierede aktiviteter

Bevilninger inntektsføres i den periode da aktiviteten som bevilningen er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper. Ved avleggelse av årsregnskapet er årets endelige bevilgning til drift inntektsført. Endelig bevilgning til drift tilsvarer årets bevilninger og eventuelle belastningsfullmakter på post 01–29. Ubenyttet bevilgning som ikke kan overføres til neste regnskapsår, er ikke inntektsført.

Investeringsbevilninger føres på regnskapslinjen ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler i balansen med det beløpet som faktisk er investert i regnskapsperioden. Overførbar investeringsbevilgning inntektsføres ikke. Inntektsføring av investeringsbevilgning skjer i takt med avskrivningene av anleggsmidlene.

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, regnskapsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kostnader som finansieres ved bevilgning, regnskapsføres i den periode aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere, er utført.

Pensjoner

SRS 25 legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Årets pensjonskostnad tilsvarer derfor årlig premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK). For virksomheter som ikke betaler premie til SPK, men hvor denne dekkes over sentralt kapittel i statsbudsjettet, legges det til grunn en sjablongmessig sats for beregning av pensjonspremie. Denne baserer seg på beste estimat for virksomheten. Se også note 2.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, og poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld. Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fra trukket avskrivninger og nedskrives til virkelig verdi ved eventuell bruksendring.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er balanseført.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført og avskrives over driftsmidernes økonomiske levetid.

Finansiering av periodiserte poster

Omløpsmidler/kortsiktig gjeld

Nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, har motpost i avregning med statkassen. Avregningen gir således et uttrykk for statens eierkapital når det gjelder kortsiktige poster og eventuelle finansielle anleggsmidler.

Anleggsmidler

Balanseført verdi av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler har motpost i regnskapslinjen ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler. Dette representerer finansieringen av disse anleggsmidlene. Ved tilgang av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler balanseføres anskaffelseskostnaden. Samtidig går anskaffelseskostnaden til reduksjon av resultatposten inntekt fra bevilgninger og til økning av balanseposten ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler. Avskrivning av anleggsmidler kostnadsføres. I takt med gjennomført avskrivning inntektsføres et tilsvarende beløp under inntekt fra bevilgning. Dette gjennomføres ved at finansie-

ringsposten ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler oppløses i takt med at anleggsmidlet forbrukes i virksomheten. Konsekvensen av dette er at avskrivningene har en resultatnøytral effekt. Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidlet på realisasjonstidspunktet, inntektsføres.

Investeringer i aksjer og andeler

Investeringer i aksjer og andeler balanseres til kostpris. Dette gjelder både langsigtige og kortsiktige investeringer. Mottatt utbytte og andre utdelinger inntektsføres som annen finansinntekt.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det foretas nedskriving for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en spesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kurset ved regnskapsårets slutt. Her er Norges Banks daglige spotkurs ved regnskapsårets slutt lagt til grunn.

Selvassurandørprinsippet

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomhetene har en trekkrettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Forskjellen mellom inntektsført bevilgning og netto trekk på konsernkontoen inngår i avregning med statskassen. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføring av mellomværende. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Resultatoppstilling			
	Note	2013	2012
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	-196 750 563	-162 401 071
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	-4 520 294	-879 131
Salgs- og leieinntekter	1	-39 816 965	-48 933 169
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	1	64 050	
<i>Sum driftsinntekter</i>		-241 023 772	-212 213 370
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	133 187 206	122 103 906
Andre driftskostnader	3	106 321 830	92 990 231
Avskrivninger	4,5	2 363 304	1 269 376
<i>Sum driftskostnader</i>		241 872 340	216 363 513
Driftsresultat		848 568	4 150 143
Resultat av periodens aktiviteter		848 568	4 150 143
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)		-848 568	-4 150 143
<i>Sum avregninger</i>		-848 568	-4 150 143
Periodens resultat (til virksomhetskapital)		0	0

Kunnskapssenterets periodiserte virksomhetsregnskap visere et underskudd på 0,8 mill. Økningen i bevilgninger er knyttet til Helsebiblioteket hvor tidligere finansiering fra RHF'ene er flyttet til Kunnskapssenetes kapittel i statsbudsjettet. Økningen i andre driftskostnader skyldes at abonnementer til innholdsressurser til Helsebiblioteket er kontrakter inngått i utenlandsk valuta. Med en svekket kronekurs har dette gitt økte kostnader det siste året.

Balanseoppstilling			
	Note	31.12.2013	31.12.2012
EIENDELER			
Anleggsmidler			
Immaterielle eiendeler			
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	1 802 174	2 255 903
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		1 802 174	2 255 903
		,	
Varige driftsmidler			
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	4 830 018	4 219 210
<i>Sum varige driftsmidler</i>		4 830 018	4 219 210
Sum anleggsmidler		6 632 192	6 475 113
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer	6	613 292	1 719 581
Andre fordringer	7	8 267 782	5 957 183
<i>Sum fordringer</i>		8 881 074	7 676 763
Kasse og bank			
Bankinnskudd	8	607 136	967 306
<i>Sum kasse og bank</i>		607 136	967 306
Sum omløpsmidler		9 488 210	8 644 069
Sum eiendeler		16 120 402	15 119 182

	Note	31.12.2013	31.12.2012
GJELD			
Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5	-6 632 192	-6 475 113
Andre avsetninger for forpliktelser			
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		-6 632 192	-6 475 113
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-5 410 401	-3 388 820
Skyldig skattetrekk		-4 792 486	-4 604 031
Skyldige offentlige avgifter		-4 230 171	-4 408 226
Avsatte feriepenger		-10 659 017	-9 777 166
Forskuddsbetalte, ikke oppjente inntekter	9	-3 452 820	-11 875 268
Annен kortsiktig gjeld	10	-5 156 439	-3 596 614
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		-33 701 334	-37 650 125
Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	11	24 213 124	29 006 056
<i>Sum avregning med statskassen</i>		24 213 124	29 006 056
Sum gjeld		-16 120 402	-15 119 182
Sum virksomhetskapital og gjeld		-16 120 402	-15 119 182

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	2013	2012
Årets bevilgning fra fagdepartement, post 01	165 217 000	139 300 000
Årets bevilgning - belastningsfullmakt	13 574 000	8 945 000
-Brutto benyttet til investeringer i immatrielle eiendeler og anlegg	-2 584 433	-3 590 305
+Utsatt inntekt fra forplikt. knyttet til investering (avskrivninger)	2 363 304	1 269 103
+Inntektsføring av resterende forpliktelse ved avgang anleggsmidler	64 050	
+Inntekt til pensjoner	18 116 643	16 477 272
Sum inntekt fra bevilgninger	196 750 563	162 401 071
Tilskudd/Overføringer	4 520 294	879 131
Sum tilskudd og overføringer	4 520 294	879 131
Salgs-og leieinntekter	39 816 965	48 933 169
Sum salgs- og leieinntekter	39 816 965	48 933 169
Gevinst salg driftsmidler	-64 050	
Gevinst avgang driftsmidler*	-64 050	
Sum driftsinntekter	241 023 772	212 213 370

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	2013	2012
Lønninger	89 331 568	90 466 731
Feriepenger	10 777 071	1 204 580
Arbeidsgiveravgift	16 283 167	15 886 230
Pensjonskostnader	15 879 859	12 735 288
Sykepenger og andre refusjoner	(3 477 357)	(2 074 565)
Andre ytelsjer	4 392 897	3 885 642
Sum lønnskostnader	133 187 206	122 103 906

Note 3 Andre driftskostnader

	2013	2012
Husleie	12 672 273	12 491 756
Andre kostnader drift eiendom og lokaler	3 837 850	4 041 493
Reparasjon og vedlikehold maskiner, utstyr	185 052	220 410
Mindre utstyrsanskaffelser	888 922	457 638
Abonnement, lisenser og andre leiekostnader	43 861 620	35 689 758
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	25 746 128	24 223 151
Reiser og diett	7 495 425	5 646 029
Kontorkostnader, trykksaker og lignende	7 085 528	6 475 576
Telefon, porto og lignende	3 057 737	2 811 007
Øvrige driftskostnader	1 491 296	933 413
Sum andre driftskostnader	106 321 830	92 990 231

Note 4 Immatrielle eiendeler

Rettigheter m.v.	2013	2012
Anskaffelseskost pr. 01.01	2 516 198	375 573
Tilgang	88 131	2 140 625
Avgang anskaffelseskost	0	0
Anskaffelseskost 31.12	2 604 329	2 516 198
Akkumulerete nedskrivninger 01.01		0
Nedskrivninger		0
Akkumulerete avskrivninger pr. 01.01	-260 295	-139 562
Ordinære avskrivninger	-541 860	-120 734
Akkumulerete avskrivninger avgang	0	0
Balanseført verdi 31.12	1 802 174	2 255 903

Note 5 Varige driftsmidler

Driftsløsøre, inventar, verktøy	2013	2012
Anskaffelseskost pr. 01.01	10 810 248	9 360 296
Tilgang	2 496 302	1 449 953
Avgang anskaffelseskost	-109 800	0
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe	0	0
Anskaffelseskost pr. 31.12	13 196 750	10 810 248
Akkumulerete nedskrivninger 01.01	0	0
Nedskrivninger	0	0
Akkumulerete avskrivninger pr. 01.01	-6 591 038	-5 442 395
Ordinære avskrivninger	-1 821 444	-1 148 643
Akkumulerete avskrivninger avgang	45 750	0
Balanseført verdi pr. 31.12.	4 830 018	4 219 210

Note 6 Kundefordringer

	2013	2012
Kundefordringer til pålydende	613 292	1 719 581
Avsatt til forventet tap	0	0
Sum kundefordringer	613 292	1 719 581

Note 7 Andre kortsiktige fordringer

	2013	2012
Fordringer på ansatte	68 369	72 346
Forskuddsbetalte kostnader	7 399 413	5 761 706
Andre kortsiktige fordringer	800 000	123 131
Sum andre kortsiktige fordringer	8 267 782	5 957 183

Note 8 Bankinnskudd, kontanter og lignende

	2013	2012
Bankinnskudd i Euro	607 136	967 306
Sum bankinnskudd og kontanter	607 136	967 306

Note 9 Opptjente, ikke fakturerte inntekter/ Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter

	2013	2012
Opptjente, ikke fakturerte inntekter		
Norges forskningsråd	0	432 445
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	432 445

Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		
Norges forskningsråd	-500 556	
EU prosjekter	-2 952 264	-10 130 281
Andre		-2 177 432
Sum forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter	-3 452 820	-12 307 713
Sum periodiserte inntekter	-3 452 820	-11 875 268

Note 10 Annen kortsiktige gjeld

	2013	2012
Skyldig lønn	1 362	20 596
Annен gjeld til ansatte	-3 863 403	-2 867 160
Annen kortsiktig gjeld	-1 294 398	-750 050
Sum annen kortsiktig gjeld	-5 156 439	-3 596 614

Note 10 Netto avregning bevilgningsfinansiert virksomhet

A) Avregning med statskassen (periodisert og kontant)

(Relevant for alle bruttobudsjetterte virksomheter, men også for enkelte poster hos nettobudsjetterte)

	2013	2012	Endring
--	------	------	---------

Omløpsmidler:

Kundefordringer	613 292	1 719 581	-1 106 289
Andre fordringer	8 267 782	5 957 183	2 310 599
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	0	0	0
Kasse og bank	607 136	967 306	-360 170
Sum	A2	9 488 210	8 644 070
			844 140

Kortsiktig gjeld:

Leverandørgjeld	-5 410 401	-3 388 820	-2 021 581
Skyldig skattetrekk	-4 792 486	-4 604 031	-188 455
Skyldig offentlige avgifter	-4 230 171	-4 408 226	178 055
Avsatte feriepenger	-10 659 017	-9 777 166	-881 851
Forskuddsbet., ikke opptjente inntekter	-3 452 820	-11 875 268	8 422 448
Annen kortsiktig gjeld	-5 156 439	-3 596 614	-1 559 825
Sum	A3	-33 701 334	-37 650 125
			3 948 791
Avregning med statskassen	A	-24 213 124	-29 006 056
			4 792 931

Vedlegg 1: Liste over vitenskapelige artikler og andre publikasjoner

Kunnskapssenterets egenpubliserte rapporter og notater er å finne under publikasjoner i kapitel 2. Klassifisering av publikasjoner er komplisert og antallet artikler i denne listen samsvarer ikke nødvendigvis med tabellen på side 13.

Oversikt over vitenskapelige artikler i 2013

Aasen, Sigrun Espelien.

News from the MeSH Special Interest Group; MeSH speaks Norwegian in 2013!. *Journal of the European Association for Health Information and Libraries* 2013 ;Volum 9.(1) s. 38-40
NOKC

Aasen, Sigrun Espelien.

Treffsikkert søk på norsk.. *Psykisk helse og rus* 2013 ;Volum 24.(2) s. 40-41
NOKC

Aksnes, Kristin; Aasen, Sigrun Espelien.

MeSH - også på norsk. *Den norske tannlegeforenings tidende* 2013 ;Volum 123.(3) s. 214-215
NOKC

Andrews, Jeff; Guyatt, Gordon; Oxman, Andrew David; Alderson, Phil; Dahm, Philipp; Falck-Ytter, Yngve; Nasser, Mona; Meerpohl, Joerg; Post, Piet N; Kunz, Regina; Brozek, Jan; Vist, Gunn Elisabeth; Rind, David; Akl, Elie A.; Schünemann, Holger J..

GRADE guidelines: 14. Going from evidence to recommendations: the significance and presentation of recommendations. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(7) s. 719-725
NOKC

Andrews, Jeffrey C.; Schünemann, Holger J.; Oxman, Andrew David; Pottie, Kevin; Meerpohl, Joerg J.; Coello, Pablo-Alonso; Rind, David; Montori, Victor M; Brito, Juan Pablo; Norris, Susan; Elbarbary, Mahmoud; Post, Piet N.; Nasser, Mona; Shukla, Vijay K; Jaeschke, Roman; Brozek, Jan; Djulbegovic, Ben; Guyatt, Gordon.

GRADE guidelines: 15. Going from evidence to recommendation-determinants of a recommendation's direction and strength. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(7) s. 726-735
NOKC

Aursnes, Ivar; Tvete, Ingunn Fride; Gåsemyr, Jørund Inge; Natvig, Bent; Klemp, Marianne.
Are Both Antidepressant Drug Effects and Test Scores Unspecific?. *Journal of Pharmacological & Biomedical Analysis* 2013 ;Volum 1.(1) s. -
NOKC NR UiO

Ausserhofer, Dietmar; Zander, Britta; Busse, Reinhard; Schubert, Maria; De Geest, Sabina; Rafferty, Anne Marie; Ball, Jane; Scott, Anne; Kinnunen, Juha; Heinen, Maud; Sjetne,

Ingeborg Strømseng; Moreno-casbas, Teresa; Kozka, Maria; Lindqvist, Rikard; Diomidous, Marianna; Bruyneel, Luk; Sermes, Walter; Aiken, Linda H.; Schwendimann, Rene.
Prevalence, patterns and predictors of nursing care left undone in European hospitals: results from the multicountry cross-sectional RN4CAST study. *BMJ Quality and Safety* 2013
NOKC

Austvoll-Dahlgren, Astrid.
Pasientmedvirkning – hvorfor?. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2013 ;Volum 133. s. 1726-8
NOKC

Austvoll-Dahlgren, Astrid.
Samlet kunnskap om brukermedvirkning.. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2013 ;Volum 133.
NOKC

Austvoll-Dahlgren, Astrid; Danielsen, stein; Opheim, Elin; Bjørndal, Arild; Reinar, Liv Mere-te; Flottorp, Signe; Oxman, Andy; Helseth, Sølvie.
Development of a complex intervention to improve health literacy skills. *Health Information and Libraries Journal* 2013 ;Volum 30. s. 278-293
HIOA NOKC OUS SI UiB UiO

Austvoll-Dahlgren, Astrid; Johansen, Marit.
Pasienten som medvirker og kunnskapshåndterer. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23. s. 225-230
NOKC

Bala, Małgorzata M.; Akl, Elie A.; Sun, Xin; Bassler, Dirk; Mertz, Dominik; Mejza, Filip; Vandvik, Per Olav; Malaga, German; Johnston, Bradley C.; Dahm, Philipp; Alonso-Coello, Pablo; Diaz-Granados, Natalia; Srinathan, Sadeesh K.; Hassouneh, Basil; Briel, Matthias; Busse, Jason W.; You, John J.; Walter, Stephen D.; Altman, Douglas G.; Guyatt, Gordon H..
Randomized trials published in higher vs. lower impact journals differ in design, conduct, and analysis. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(3) s. 286-295
NOKC SI

Berg, Rigmor C..
Predictors of never testing for HIV among a national online sample of men who have sex with men in Norway. *Scandinavian Journal of Public Health* 2013 ;Volum 41.(4) s. 398-404
NOKC

Berg, Rigmor C.; Denison, Eva Marie-Louise.
A realist synthesis of controlled studies to determine the effectiveness of interventions to prevent genital cutting of girls.. *Paediatrics and International Child Health* 2013 ;Volum 33.(4) s. 322-333
NOKC

Berg, Rigmor C.; Denison, Eva Marie-Louise.
A tradition in transition: factors perpetuating and hindering the continuance of female genital mutilation/cutting (FGM/C) summarized in a systematic review. *Health Care for Women International* 2013 ;Volum 34.(10) s. 837-859
NOKC

Berg, Rigmor C.; Munthe-Kaas, Heather Menzies.
Systematiske oversikter og kvalitativ forskning.. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 131-139
NOKC

Berg, Rigmor C.; Ross, Michael W.
The second closet: A qualitative study of HIV stigma among seropositive gay men in a south-

ern U.S. city.. *International Journal of Sexual Health* 2013
NOKC

Berg, Rigmor C.; Ross, Michael W; Weatherburn, Peter; Schmidt, Axel J..

Structural and environmental factors are associated with internalised homonegativity in men who have sex with men: Findings from the European MSM Internet Survey (EMIS) in 38 countries. *Social Science and Medicine* 2013 ;Volum 78. s. 61-69
NOKC

Berg, Rigmor C.; Tikkanen, Ronny; Ross, Michael W.

Barebacking among men who have sex with men recruited through a Swedish website: associations with sexual activities at last sexual encounter. *Eurosurveillance* 2013 ;Volum 18.(13) s. 11-17
NOKC

Berg, Rigmor C.; Underland, Vigdis.

The obstetric consequences of female genital mutilation/cutting: A systematic review and meta-analysis.. *Obstetrics and Gynecology International* 2013
NOKC

Bjertnæs, Øyvind Andresen.

Patient-reported experiences with hospitals: comparison of proxy and patient scores using propensity-score matching. *International Journal for Quality in Health Care* 2013
NOKC

Bjertnæs, Øyvind Andresen; Skudal, Kjersti Eeg; Iversen, Hilde Hestad.

Classification of patients based on their evaluation of hospital outcomes: cluster analysis following a national survey in Norway. *BMC Health Services Research* 2013 ;Volum 13. s. -
NOKC

Bjertnæs, Øyvind Andresen; Skudal, Kjersti Eeg; Iversen, Hilde Hestad; Lindahl, Anne Karin.

The Patient-Reported Incident in Hospital Instrument (PRIH-I): assessments of data quality, test-retest reliability and hospital level reliability. *BMJ Quality and Safety* 2013
NOKC

Boberg, Kirsten Muri; Wisløff, Torbjørn; Kjøllesdal, Karl Sæbjørn; Størvring, Henrik; Kristiansen, Ivar Sønbø.

Cost and health consequences of treatment of primary biliary cirrhosis with ursodeoxycholic acid. *Alimentary Pharmacology and Therapeutics* 2013 ;Volum 38.(7) s. 794-803
NOKC OUS UiO

Brunetti, M; Shemilt, I; Pregno, Silvia; Vale, L; Oxman, Andrew David; Lord, J; Sisk, J; Francis, R; Hill, S; Guyatt, GH; Jaeschke, R; Helfand, M; Harbour, R; Davoli, M; Amato, Marco; Liberati, A; Schünemann, HJ.

GRADE guidelines: 10. Considering resource use and rating the quality of economic evidence. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(2) s. 140-150
NOKC

Brurberg, Kjetil Gundro; Hammer, Hugo Lewi.

Hvordan sammenlikne statistikk?. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(2) s. 174-177
HIOA NOKC

Brurberg, Kjetil Gundro; Hammer, Hugo Lewi.

Hvorfor trenger vi statistikk?. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(1) s. 78-82
HIOA NOKC

Brurberg, Kjetil Gundro; Hammer, Hugo Lewi.

Hypotesetesting. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(3) s. 267-269
HIOA NOKC

Brurberg, Kjetil Gundro; Hammer, Hugo Lewi.

Variabeltyper og dikotome effektmål. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(4) s. 372-374

HIOA NOKC

Burford, Belinda; Lewin, Simon; Welch, Vivian; Rehfuss, Eva; Waters, Elizabeth.

Assessing the applicability of findings in systematic reviews of complex interventions can enhance the utility of reviews for decision making. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(11) s. 1251-1261

NOKC

Colvin, Christopher J.; de Heer, Jodie; Winterton, Laura; Mellenkamp, Milagros; Glenton, Claire; Noyes, Jane; Lewin, Simon; Rashidian, Arash.

A systematic review of qualitative evidence on barriers and facilitators to the implementation of task-shifting in midwifery services. *Midwifery* 2013 ;Volum 29.(10) s. 1211-1221

NOKC

Couto, Elisabeth; Sandin, Sven; Löf, Marie; Ursin, Giske; Adami, Hans-Olof; Weiderpass, Elisabete.

Mediterranean Dietary Pattern and Risk of Breast Cancer. *PLoS ONE* 2013 ;Volum 8.(2) s. -
KREFTREG NOKC UiO UiT

Dahm, Kristin Thuve; Giske, Liv.

Trening er nyttig for å redusere tretthet hos kreftpasienter. *Fysioterapeuten* 2013

NOKC

Dahm, Kristin Thuve; Giske, Liv.

Usikkerhet om valg av behandlingsmetoder ved proksimal humerusfraktur. *Fysioterapeuten* 2013

NOKC

Dalsbø, Therese Kristine.

Individuell utskrivningsplan reduserer både antall dager på sykehus og antall re-innleggelsjer.

The Cochrane Database of Systematic Reviews 2013

NOKC

Dalsbø, Therese Kristine.

Kampanjer kan redusere fordommer mot personer med psykiske problemer (Cochrane).

PsykNytt 2013

NOKC

Dalsbø, Therese Kristine.

Kan psykoterapi beskytte gravide mot partnervold?. *The Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013

NOKC

Dalsbø, Therese Kristine.

Kognitiv atferdsterapi er trolig effektivt hos barn med angst. *The Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013

NOKC

Dalsbø, Therese Kristine.

Tidlig støttet utskriving kan være trygt og effektivt for pasienter med hjerneslag. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013

NOKC

Dalsbø, Therese Kristine.

Usikkert om hjemmebesøk fører til at gravide med rusmiddelproblemer oppsøker rusbehandling. *The Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013

NOKC

Dalsbø, Therese Kristine; Leiknes, Kari Ann.

Nyere antidepressiva kan være til nytte for barn med depressive lidelser. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013
UiO NOKC

Dalsbø, Therese Kristine; Leiknes, Kari Ann.

Tilbakefall av depressiv lidelse hos barn og ungdom kan forebygges. *The Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013
NOKC UiO

Dalsbø, Therese Kristine; Leiknes, Kari Ann.

Trisykliske antidepressiva har muligens ingen behandlingseffekt hos barn med depresjon.
Cochrane Database of Systematic Reviews 2013
UiO NOKC

de Vibe, Michael; Solhaug, Ida; Tyssen, Reidar; Friborg, Oddgeir; Rosenvinge, Jan H; Sørlie, Tore; Bjørndal, Arild.

Mindfulness training for stress management: a randomised controlled study of medical and psychology students. *BMC Medical Education* 2013 ;Volum 13.(107) s. -
NOKC RBUP-ØS UiO UiT UNN

de Vibe, Michael; Solhaug, Ida; Tyssen, Reidar; Friborg, Oddgeir; Rosenvinge, Jan H; Sørlie, Tore; Halland, Even; Bjørndal, Arild.

Does personality moderate the effects on mindfulness training for medical and psychology students?. *Mindfulness* 2013
LDS NOKC RBUP-ØS UiO UiT

Denison, Eva Marie-Louise.

Kunnskapsbasert folkehelse - eksempel fysisk aktivitet. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 181-185
NOKC

Desser, Arna S..

Prioritizing treatment of rare diseases: A survey of preferences of Norwegian doctors. *Social Science and Medicine* 2013 ;Volum 94. s. 56-62
NOKC UiO

Desser, Arna S.; Olsen, Jan Abel; Grepperud, Sverre.

Eliciting Preferences for Prioritizing Treatment of Rare Diseases: the Role of Opportunity Costs and Framing Effects. *PharmacoEconomics* 2013 ;Volum 31. s. -
NOKC UiO UiT

Fazari, Atif B.E.; Berg, Rigmor C.; Mohammed, Wafaa A.; Gailii, Enas B.; Elmusharaf, Khalifa.

Reconstructive surgery for female genital mutilation starts sexual functioning in Sudanese woman: a case report. *The Journal of Sexual Medicine* 2013 ;Volum 10.(11) s. 2861-2865
NOKC

Flottorp, Signe Agnes; Aakhus, Eivind.

Implementeringsforskning: vitenskap for forbedring av praksis. *Norsk Epidemiologi* 2013
;Volum 23.(2) s. 187-196
NOKC SI

Flottorp, Signe; Oxman, Andrew David; Krause, Jane; Musila, Nyokabi R.; Wensing, Michel; Godycki-Cwirko, Maciek; Baker, Richard; Eccles, Martin P..

A checklist for identifying determinants of practice: A systematic review and synthesis of frameworks and taxonomies of factors that prevent or enable improvements in healthcare professional practice. *Implementation Science* 2013 ;Volum 8. s. -

NOKC UiB

Fretheim, Atle.

Kunnskapsbasert politikkutforming. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 205-210

NOKC UiO

Fretheim, Atle.

Kunnskapshåndtering. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 112-112

NOKC

Fretheim, Atle.

Medisinsk kunnskap før og nå: Fra teori til systematiske oversikter. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 113-118

NOKC UiO

Fretheim, Atle; Odgaard-Jensen, Jan; Røttingen, John-Arne; Reinar, Liv Merete; Vangen, Siri; Tanbo, Tom Gunnar.

The impact of an intervention programme employing a hands-on technique to reduce the incidence of anal sphincter tears: interrupted time-series reanalysis. *BMJ Open* 2013 ;Volum 3.(10)

FHI NOKC OUS UiO

Fretheim, Atle; Soumerai, Stephen B.; Zhang, Fang; Oxman, Andrew David; Ross-Degnan, Dennis.

Interrupted time-series analysis yielded an effect estimate concordant with the cluster-randomized controlled trial result. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(8) s. 883-887

NOKC UiO

Fure, Brynjar; Dalsbø, Therese Kristine.

Tonsillektomi kan redusere tonsillitt. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013

UiO NOKC

Fure, Brynjar; Lauvraq, Vigdis; Arentz-Hansen, Helene; Skår, Åse; Ormstad, Sari Susanna; Vang, Vidar Jusnes; Frønsdal, Katrine.

Metodevurderinger: Kunnskapsbasert beslutningsstøtte på overordnet nivå i helsetjenesten. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 165-169

NOKC

Fure, Brynjar; Ormstad, Sari Susanna; Vang, Vidar Jusnes; Lauvraq, Vigdis; Frønsdal, Katri-ne; Skår, Åse; Arentz-Hansen, Helene.

Mini-metodeurdering: Rask og trygg innføring av nye metoder i sykehus. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 171-175

NOKC

Giske, Liv; Dahm, Kristin Thuve.

Fysisk trening for depresjon. *Fysioterapeuten* 2013

NOKC

Giske, Liv; Dahm, Kristin Thuve.

Hyppige tøyninger kan muligens ha effekt ved hamstringsskader. *Fysioterapeuten* 2013

NOKC

Glenton, Claire; Colvin, Christopher J.; Carlsen, Benedicte; Swartz, Alison; Lewin, Simon; Noyes, Jane; Rashidian, Arash.

Barriers and facilitators to the implementation of lay health worker programmes to improve access to maternal and child health: qualitative evidence synthesis. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013 (10) s. -

NOKC UNI

Glenton, Claire; Colvin, Christopher J.; Carlsen, Benedicte; Swartz, Alison; Lewin, Simon; Noyes, Jane; Rashidian, Arash.

Intervention protocol: Barriers and facilitators to the implementation of lay health worker programmes to improve access to maternal and child health: qualitative evidence synthesis. *Cochrane Database of Systematic Reviews.. Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013 (2)

NOKC UNI

Glenton, Claire; Lewin, Simon; Mayhew, Alain; Scheel, Inger B.; Odgaard-Jensen, Jan.

Nonrandomized studies are not always found even when selection criteria for health systems intervention reviews include them: a methodological study. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(4) s. 367-370

NOKC

Glenton, Claire; Rosenbaum, Sarah Ellen.

Cochrane i Norge - Hvordan formidler vi resultatene fra Cochrane-oversikter. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 215-219

NOKC

Goldenberg, Joshua Z.; Ma, Stephanie S.Y.; Saxton, Jane D.; Martzen, Mark R.; Vandvik, Per Olav; Thorlund, Kristian; Guyatt, Gordon H.; Johnston, Bradley C..

Probiotics for the prevention of Clostridium difficile-associated diarrhea in adults and children. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013 (5:CD006095) s. -

NOKC

Graverholt, Birgitte; Riise, Trond; Jamtvedt, Gro; Husebø, Bettina; Monica, W. Nortvedt.

Acute hospital admissions from nursing homes: predictors of unwarranted variation?. *Scandinavian Journal of Public Health* 2013 ;Volum 41.(4) s. 359-365

HIB NOKC UiB

Grotle, Margrethe; Wilkens, Philip; Garratt, Andrew; Scheel, Inger B.; Storheim, Kjersti.

Which Roland-Morris Disability Questionnaire? Rasch analysis of four different versions tested in a Norwegian population. *Journal of Rehabilitation Medicine* 2013 ;Volum 45.(7) s. 670-677

HIOA NOKC OUS UiO

Guyatt, G; Oxman, Andrew David; Santesso, Nancy; Helfand, M; Vist, Gunn Elisabeth; Kunz, R; Brozek, J; Norris, Susan; Meerpohl, Joerg; Alonso-Coello, P; Djulbegovic, Ben; post, pn; Busse, JW; Glasziou, P; Christensen, R; Schünemann, HJ.

GRADE guidelines: 12. Preparing Summary of Findings tables-binary outcomes. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(2) s. 158-172

NOKC

Guyatt, GH; Oxman, Andrew David; Sultan, S; Glasziou, P; Alonso-Coello, P; Atkins, David; Kunz, R; Brozek, J; Montori, Victor M; Jaeschke, R; Rind, David; Dahm, P; Akl, EA; Meerpohl, Joerg; Vist, Gunn Elisabeth; Berliner, Elise; Norris, Susan; Falck-Ytter, Yngve; Schünemann, HJ.

GRADE guidelines: 11. Making an overall rating of confidence in effect estimates for a single outcome and for all outcomes. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(2) s. 151-157

NOKC

Guyatt, Gordon H.; Thorlund, Kristian; Oxman, Andrew David; Walter, Stephen D.; Patrick, Donald; Furukawa, Toshi A.; Johnston, Bradley C.; Karanicolas, Paul; Akl, Elie A.; Vist, Gunn Elisabeth; Kunz, Regina; Brozek, Jan; Kupper, Lawrence L.; Martin, Sandra L.; Meerpohl, Joerg J.; Alonso-Coello, Pablo; Christensen, Robin; Schünemann, Holger J..

GRADE guidelines: 13. Preparing Summary of Findings tables and evidence profiles-continuous outcomes. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(2) s. 173-183

NOKC

Hagen, Gunhild; Wisløff, Torbjørn; Klemp, Marianne.

Helseøkonomisk evaluering ved Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 157-164

NOKC

Hamidi, Vida; Ringerike, Tove; Hagen, Gunhild; Reikvam, Åsmund; Klemp, Marianne.

NEW ANTICOAGULANTS AS THROMBOPROPHYLAXIS AFTER TOTAL HIP OR KNEE REPLACE-

MENT. *International Journal of Technology Assessment in Health Care* 2013 ;Volum 29.(3) s.

234-243

NOKC

Healey, Emma L.; Haywood, Kirstie L.; Jordan, Kelvin P.; Garratt, Andrew; Packham, JC.

Patients with well-established ankylosing spondylitis show limited deterioration in a ten-year prospective cohort study. *Clinical Rheumatology* 2013 ;Volum 32.(1) s. 67-72

NOKC

Heinen, Maud M.; van Achterberg, Theo; Schwendimann, Rene; Zander, Britta; Matthews, Anne; Kozka, Maria; Ensio, Anneli; Sjetne, Ingeborg Strømseng; Casbas, Teresa Moreno; Ball, Jane; Schoonhoven, Lisette.

Nurses' intention to leave their profession: A cross sectional observational study in 10 European countries. *International Journal of Nursing Studies* 2013 ;Volum 50.(2) s. 174-184

NOKC

Hofmann, Bjørn.

Health Technology Assessment – science or art?. *GMS Health Technology Assessment* 2013 ;Volum 9. s. -

HIG NOKC UiO

Holme, Øyvind; Brethauer, Michael; Fretheim, Atle; Odgaard-Jensen, Jan; Hoff, Geir.

Flexible sigmoidoscopy versus faecal occult blood testing for colorectal cancer screening in asymptomatic individuals.. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013 (9CD009259)

NOKC SSHF STHF UiO

Hovden, Kai; Bergland, Anne; Skjerdal, Åse.

En app for sikkerhet og trygghet. *Norsk Farmaceutisk Tidsskrift* 2013 ;Volum 121.(6) s. 14-15
UiO NOKC

Høymark, Siv Cathrine; Ræder, Johan.

Preoperative nakkebilder hos voksne med Downs syndrom?. *Tidsskrift for Den norske legeforening* 2013

UiO NOKC

Ihle-Hansen, Hege Beate; Thommessen, Bente; Fagerland, Morten; Øksengård, Anne Rita; Wyller, Torgeir Bruun; Engedal, Knut; Fure, Brynjar.

Effect on anxiety and depression of a multifactorial risk factor intervention program after stroke and TIA: a randomized controlled trial. *Aging & Mental Health* 2013

AHUS OUS UiO VV NOKC

Jamtvedt, Gro.

Systematiske oversikter om effekt av tiltak. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 119-124
NOKC

Johansen, Marit; Ormstad, Sari Susanna.

Fagfellevurdering av søkestrategier. *Bibliotekforum* 2013 (7) s. 8-9

NOKC

Kirkehei, Ingvild; Ormstad, Sari Susanna.

Litteratursøk. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 141-145

NOKC

Klokkerud, Mari; Grotle, Margreth; Løchting, Ida; Kjeken, Ingvild; Hagen, Kåre Birger; Garratt, Andrew.

Psychometric properties of the Norwegian version of the Patient Generated Index in patients with rheumatic diseases participating in rehabilitation or self-management programmes.

Rheumatology 2013 ;Volum 52.(5) s. 924-932

DIAKON NOKC OUS UiO

Kurtze, Nanna.

Behandlingsreiser til utlandet. *Revmatologi BestPractice* 2013 (15) s. 18-21

NOKC

Langvad, Sofie; Hyldmo, Per Kristian; Nakstad, Anders Rostrup; Vist, Gunn Elisabeth; Sandberg, Mårten.

Emergency cricothyrotomy : a systematic review. *Scandinavian journal of trauma, resuscitation and emergency medicine* 2013 ;Volum 21. s. 14-

NOKC OUS UiO UIS

Larun, Lillebeth; Brurberg, Kjetil Gundro; Odgaard-Jensen, Jan; Price, Jontahan.

Exercise therapy for chronic fatigue syndrome. *Cochrane Database of Systematic Reviews*

2013

NOKC

Larun, Lillebeth; Odgaard-Jensen, Jan; Bentall, Richard; Brurberg, Kjetil Gundro; Chalder, Trudie; Dybwad, Marianne; Moss-Morris, Rona; Sharpe, Michael; Wearden, Alison; White, Peter D.

Exercise therapy for chronic fatigue syndrome (individual patient data) Protocol. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013

NOKC

Lee, KM; Shukla, Vidhi; Oxman, Andrew David; Wells, G..

NEW ORAL ANTICOAGULANTS VERSUS WARFARIN FOR STROKE PREVENTION IN ATRIAL FIBRILLATION: DEVELOPMENT OF COVERAGE DECISION FRAMEWORKS. *Value in Health* 2013 ;Volum 16.(3) s. A296-A296

NOKC

Leiknes, Kari Ann; Cooke, Mary Jennifer; Jarosch-von Schweder, Lindy; Harboe, Ingrid; Høie, Bjørg.

Electroconvulsive therapy during pregnancy : a systematic review of case studies. *Archives of*

Women's Mental Health 2013

HAUKELAND NOKC NTNU STO

Leon, Natalie; Lewin, Simon; Mathews, Catherine.

Implementing a provider-initiated testing and counselling (PITC) intervention in Cape town,

South Africa: a process evaluation using the normalisation process model. *Implementation*

Science 2013 ;Volum 8. s. -

NOKC

Lidal, Ingeborg Beate; Bjørlin Noren, Camilla; Mäkelä, Marjukka.

Transparent Guideline Methodology Needed. *Anesthesiology* 2013

NOKC

Lidal, Ingeborg Beate; Denison, Eva Marie-Louise; Vist, Gunn Elisabeth.

Alkohol gir klare helseskader. *Vårt land* 2013

NOKC

Lidal, Ingeborg Beate; Denison, Eva Marie-Louise; Vist, Gunn Elisabeth.

Er vin egentlig bra for hjertet?. *Dagsavisen - Nye Meninger* 2013

NOKC

Lidal, Ingeborg Beate; Holte, Hilde H.; Vist, Gunn Elisabeth.

Triage systems for pre-hospital emergency medical services - a systematic review. *Scandinavian journal of trauma, resuscitation and emergency medicine* 2013 ;Volum 21:28. s. -

NOKC

Lidal, Ingeborg Beate; Jensen, Astrid Elisabeth; Wentzel-Larsen, Tore; Stanghelle, Johan K.

Fatigue in persons who have lived with spinal cord injury for > 20 years. *Spinal Cord* 2013

;Volum 51.(2) s. 103-108

NOKC NKVTS OUS RBUP-ØS SUNNAAS UiO

Lutge, Elizabeth; Lewin, Simon; Volmink, Jimmy; Friedman, Irwin; Lombard, Carl.

Economic support to improve tuberculosis treatment outcomes in South Africa: a pragmatic cluster-randomized controlled trial. *Trials* 2013 ;Volum 14:154. s. -

NOKC

Løchting, Ida; Fjerstad, Elin; Garratt, Andrew.

Illness perceptions in patients receiving rheumatology rehabilitation: association with health and outcomes at 12 months. *BMC Musculoskeletal Disorders* 2013 ;Volum 14. s. -

DIAKON NOKC OUS

Malmberg-Heimonen, Ira; Johansen, Sissel.

Understanding the long-term effects of family group conferences. *European Journal of Social Work* 2013
HIOA NOKC

Munabi-Babigumira, Susan Kyomuhendo; Paulsen, Elizabeth J..

Den norske EPOC-satellitten: støtte til kunnskapsbaserte beslutninger. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 211-214
NOKC

Mustafa, Reem A.; Santesso, Nancy; Brozek, Jan; Akl, Elie A.; Walter, Stephen D.; Norman, Geoff; Kulasegaram, Mahan; Christensen, Robin; Guyatt, Gordon H.; Falck-Ytter, Yngve; Chang, Stephanie; Murad, Mohammad Hassan; Vist, Gunn Elisabeth; Lasserson, Toby; Gartlehner, Gerald; Shukla, Vijay; Sun, Xin; Whittington, Craig; Post, Piet N.; Lang, Eddy; Thaler, Kylie; Kunnamo, Ilkka; Alenius, Heidi; Meerpohl, Joerg J.; Alba, Ana C.; Nevis, Immaculate F.; Gentles, Stephen; Ethier, Marie-Chantal; Carrasco-Labra, Alonso; Khatib, Rasha; Nesrallah, Jihad; Kroft, Jamie; Selk, Amanda; Brignardello-Petersen, Romina; Schünemann, Holger J..

The GRADE approach is reproducible in assessing the quality of evidence of quantitative evidence syntheses. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(7) s. 736-742

NOKC

Noonan, Eamonn.

Campbell Collaboration og arbeidet for å fremme kunnskapsbasert sosialpolitikk. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 177-180
NOKC

Norderhaug, Inger Natvig.

Systematiske oversikter og epidemiologisk forskning. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 125-130
NOKC UiT

Noyes, Jane; Gough, David; Lewin, Simon; Mayhew, Alain; Michie, Susan; Pantoja, Tomas; Petticrew, Mark; Pottie, Kevin; Rehfussk, Eva; Shemilt, Ian; Shepperd, Sasha; Sowden, Amanda; Tugwell, Peter; Welch, Vivian.

A research and development agenda for systematic reviews that ask complex questions about complex interventions. *Journal of Clinical Epidemiology* 2013 ;Volum 66.(11) s. 1262-1270
NOKC

Nylenna M, Aasland OG.

Kulturell og musikalsk aktivitet blant norske leger. [Cultural and musical activity among Norwegian doctors] Tidsskr Nor Legeforen 2013; 133: 1307-9.

Gjersvik P, Gulbrandsen P, Aasheim ET, Nylenna M.

Dårlig tittel – dårlig manus? [Poor title – poor manuscript?] Tidsskr Nor Legeforen 2013; 133:2475 – 7.

Svabø HM, Nylenna M, Vigen TO, Riise G.

Legeforeningen og Allmennlegeforeningen. I: Festskrift til Allmennlegeforeningens 75 års-jubileum. Oslo: Den norske legeforening, 2013.

Nylenna M.

Helseforvaltningen – en del av problemet eller en del av løsningen? Michael 2013;10: Suppl 13:136-53.

Nylenna M.

«Hilsen din Sverre». Michael 2012; 10;363-4.

Odeen, Magnus; Magnussen, Liv Heide; Mæland, Silje; Larun, Lillebeth; Eriksen, Hege Randi; Tveito, Torill Helene.

Systematic review of active workplace interventions to reduce sickness absence. *Occupational Medicine* 2013 ;Volum 63.(1) s. 7-16

HIB NOKC SIV UiB UNI

Opiyo, Newton; Shepperd, Sasha; Musila, Nyokabi; Allen, Elizabeth; Nyamai, Rachel; Fretheim, Atle; English, Mike.

Comparison of Alternative Evidence Summary and Presentation Formats in Clinical Guideline Development: A Mixed-Method Study. *PLoS ONE* 2013 ;Volum 8.(1) s. -

NOKC UiO

Ormstad, Sari Susanna; Isojärvi, Jaana.

Keeping up to date with information retrieval research: Summarized Research in Information Retrieval (SuRe Info). *Journal of the European Association for Health Information and Libraries* 2013 ;Volum 9.(2) s. 17-19

NOKC

Ormstad, Sari Susanna; Underdal, Hege.

Informasjonskilder for kunnskapsbasert praksis. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 221-224

NOKC

Orvik, Arne F.; Larun, Lillebeth; Berland, Astrid Karin; Ringsberg, Karin C..

Situational factors in focus group studies: a systematic review. *International Journal of Qualitative Methods* 2013 ;Volum 12. s. 338-358

HIALS HSH NOKC

Rabanal, Kjersti Stormark; Lindman, Anja Schou; Selmer, Randi; Aamodt, Geir.

Ethnic differences in risk factors and total risk of cardiovascular disease based on the Norwegian CONOR study. *European Journal of Preventive Cardiology* 2013 ;Volum 20.(6) s. 1013-1021

FHI NOKC OUS UMB

Reinar, Liv Merete.

Antibiotikaprofylakse ved urinkateter. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(4) s. 292-293
NOKC

Reinar, Liv Merete.

Avvenning av personer med demens fra antipsykotika. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(2) s. 108-109
NOKC

Reinar, Liv Merete.

Mer kunnskapsbasert sykepleie. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(3) s. 192-193
NOKC

Reinar, Liv Merete.

Rehabilitering av personer som har hatt kreft. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(2) s. 110-111
NOKC

Reinar, Liv Merete.

Tiltak ved sengevæting hos barn. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(3) s. 194-195
NOKC

Reinar, Liv Merete.

Trening og depresjon. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(4) s. 294-295
NOKC

Reinar, Liv Merete.

Utskrivingsplan kan gi færre reinnleggelse. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(1) s. 8-9
NOKC

Reinar, Liv Merete.

Vitamin C og forkjølelse. *Sykepleien Forskning* 2013 ;Volum 8.(1) s. 10-11
NOKC

Ringard, Ånen; Sagan, Anna; Saunes, Ingrid Sperre; Lindahl, Anne Karin.

Norway - Health System Review. *Health Systems in Transition* 2013 ;Volum 15.(8) s. 1-162
NOKC

Ringerike, Tove; Glenton, Claire; Vist, Gunn Elisabeth; Jamtvedt, Gro; Nylenne, Magne.
Tolker leserne forskningsresultater i tråd med forfatternes intensjoner?. *Dr.med. - Norwegian Journal of Epidemiology. Suppl.* 2013 ;Volum 23.(2) s. 231-236
HIB NOKC UiO

Ross, Michael W; Berg, Rigmor C.; Schmidt, Axel J.; Hospers, Harm J.; Breveglieri, Michele; Furegato, Martina; Weatherburn, Peter.
Internalised homonegativity predicts HIV-associated risk behavior in European men who have sex with men in a 38-country cross-sectional study: some public health implications of homophobia. *BMJ Open* 2013 ;Volum 3.(2) s. -
NOKC

Rotvik, Ingrid Moen.
Demens - er vi forberedt?. *Sykepleien Forskning* 2013 (2) s. 166-168
NOKC

rotvik, Ingrid Moen.
Verdens første demensplan. *Norsk Farmaceutisk Tidsskrift* 2013 (5) s. -
NOKC

rotvik, Ingrid Moen; Eggen, Runar.
Søkemotorer med øyne for legemidler. *Norsk Farmaceutisk Tidsskrift* 2013 (14/2013) s. 57-
NOKC

Rutgerson, Katrine.
HJELP TIL Å AVDEKKE OMSORGSSVIKT OG MISHANDLING AV BARN. *Sykepleien Forskning* 2013 (4) s. 376-378
NOKC

Røttingen, John-Arne; Regmi, Sadie; Eide, Mari; Young, Alison; Viergever, Roderik; Årdal, Christine Oline; Guzman, Javier; Edwards, Danny; Matlin, Stephen; Terry, Robert.
Mapping of available health research and development data: what's there, what's missing, and what role is there for a global observatory?. *The Lancet* 2013 ;Volum 382.(9900) s. 1286-1307
NOKC NTNU UiO

Santesso, Nancy; Hsu, Jonathan; Mustafa, Reem; Brozek, Jan; Chen, Yao Long; Hopkins, Jessica P.; Cheung, Adrienne; Hovhannisyan, Gayane; Ivanova, L.; Flottorp, Signe Agnes; Sæterdal, Ingvil; Wong, Arthur D.; Tian, Jinhui; Uyeki, Timothy M; Akl, Elie A; Alonso-Coello, Pablo; Schünemann, Holger J.
Antivirals for influenza: a summary of a systematic review and meta-analysis of observational studies.. *Influenza and Other Respiratory Viruses* 2013 ;Volum 7. Suppl. 2 s. 76-81
NOKC

Skjerdal, Åse.

Gratis håndbok om generiske legemidler. *Norsk Farmaceutisk Tidsskrift* 2013 ;Volum 121. s. 20-20
NOKC

Skjerdal, Åse.

Micromedex i Helsebiblioteket fra januar 2014. *Norsk Farmaceutisk Tidsskrift* 2013 ;Volum 121.(12) s. 13-13
NOKC

Skjerdal, Åse; Bergland, Anne.

Praktisk hjelp til legemiddelregning. *Sykepleien Forskning* 2013
NOKC

Skumsnes, Randi; Larun, Lillebeth; Langeland, Eva.

Effekten av forebyggende hjemmebesøk til eldre : en systematisk oversikt. *Sykepleien Forskning* 2013 (4) s. 310-321
HIB NOKC

Smedslund, Geir.

Metaanalyse. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 147-149
NOKC

Squires, Allison; Aiken, Linda H.; Van den Heede, Koen; Sermeus, Walter; Bruyneel, Luk; Lindqvist, Rikard; Schoonhoven, Lisette; Sjetne, Ingeborg Strømseng; Busse, Reinhard; Brzostek, Tomasz; Ensio, Anneli; Moreno-Casbas, Mayte; Rafferty, Anne Marie; Schubert, Maria; Zikos, Dimitris; Matthews, Anne.

A systematic survey instrument translation process for multi-country, comparative health workforce studies. *International Journal of Nursing Studies* 2013 ;Volum 50.(2) s. 264-273
NOKC

Strøm, Vegard; Fønhus, Marita Sporstøl; Ekeland, Elin; Jamtvedt, Gro.

Physical exercise for oppositional defiant disorder and conduct disorder in children and adolescents [Protocol]. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013 (7) s. 1-10
NOKC

Støvring, Henrik; Harmsen, CG; Wisloff, Torbjørn; Jarbøl, DE; Nexøe, Jørgen; Nielsen, Jesper Bo; Kristiansen, Ivar Sønbø.

A competing risk approach for the European Heart SCORE model based on cause-specific and all-cause mortality. *European Journal of Preventive Cardiology* 2013 ;Volum 20.(5) s. 827-836
NOKC UiO

Tomenson, Barbara; Essau, Cecilia; Jacobi, Frank; Karl Heinz, Ladwig; Leiknes, Kari Ann; Lieb,

Roselind; Meinlschmidt, Gunther; McBeth, John; Rosmalen, Judith; Rief, Winfried; Sunmathipala, Athula; Creed, Francis.

Total somatic symptom score instead of 'medically unexplained' symptoms as a core feature of somatic symptom disorders. *British Journal of Psychiatry* 2013 ;Volum 203.(5) s. 373-380
NOKC

Treweek, Shaun; Lockhart, Pauline; Pitkethly, Marie; Cook, Jonathan A.; Kjeldstrøm, Monica; Johansen, Marit; Taskila, Taina; Sullivan, Frank M.; Wilson, Sue; Jackson, Catherine; Jones, Ritu; Mitchell, Elizabeth D..

Methods to improve recruitment to randomised controlled trials: Cochrane systematic review and meta-analysis. *BMJ Open* 2013 ;Volum 3.(2:e002360) s. -
NOKC

Treweek, Shaun; Oxman, Andrew David; Alderson, Philip; Bossuyt, Patrick M.; Brandt, Linn; Brozek, Jan; Davoli, Marina; Flottorp, Signe; Harbour, Robin; Hill, Suzanne; Liberati, Alessandro; Liira, Helena; Schünemann, Holger J.; Rosenbaum, Sarah Ellen; Thornton, Judith; Vandvik, Per Olav; Alonso-Coello, Pablo.

Developing and evaluating communication strategies to support informed decisions and practice based on evidence (DECIDE): protocol and preliminary results. *Implementation Science* 2013 ;Volum 8.

NOKC

Tulenka, Kate; Møgedal, Sigrun; Afzal, Muhammad Mahmood; Frymus, Diana; Oshin, Adetokunbo; Pate, Muhammad; Quain, Estelle; Pinel, Arletty; Wynd, Shona; Zodpey, Sanjay.

Community health workers for universal health-care coverage: from fragmentation to synergy. *Bulletin of the World Health Organization* 2013 ;Volum 91.(11) s. 847-852

NOKC

Tveter, Ellen C.

Imprecision concerning the Global Trigger Tool. *BMJ Quality and Safety* 2013 ;Volum 22.(3) s. 271-271

NOKC

Uebel, Kerry; Guise, Andy; Georgeu, Daniella; Colvin, Christopher; Lewin, Simon.

Integrating HIV care into nurse-led primary health care services in South Africa: a synthesis of three linked qualitative studies. *BMC Health Services Research* 2013 ;Volum 13:171. s. -
NOKC

Underdal, Hege.

Et dypdykk i forfatterskap og forskningsformidling. *Bibliotekforum* 2013 (7) s. 18-20
NOKC

Underdal, Hege.

Helsebiblioteket.no - et bibliotek for fremtiden. *Bibliotheca Nova* 2013 (3) s. 58-63

NOKC

Underdal, Hege.

Raske svar i en travle kliniske hverdager. *Bibliotekforum* 2013 (7) s. 16-17

NOKC

van Ginneken, Nadja; Tharyan, Prathap; Lewin, Simon; Rao, Girish N.; Meera, Suthar M.; Pian, Jessica; Chandrashekhar, Sudha; Patel, Vikram.

Non-specialist health worker interventions for the care of mental, neurological and substance-abuse disorders in low- and middle-income countries. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013 (11:CD009149) s. -

NOKC

Vandvik, Per Olav; Berg, Rigmor C.; Vist, Gunn Elisabeth.

En ny generasjon troverdige kliniske retningslinjer. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s.

197-204

NOKC SI

Vandvik, Per Olav; Brandt, Linn; Alonso-Coello, Pablo; Treweek, Shaun; Akl, Elie A.; Kristiansen, Annette; Heen, Anja Fog; Agoritsas, Thomas; Montori, Victor M.; Guyatt, Gordon.

Creating clinical practice guidelines we can trust, use, and share : a new era is imminent.

Chest 2013 ;Volum 144.(2) s. 381-389

NOKC SI UiO

Veierød, Marit Bragelien; Couto, Elisabeth; Lund, Eiliv; Adami, Hans Olov; Weiderpass, Elisabete.

Host characteristics, sun exposure, indoor tanning, and risk of squamous cell carcinoma of the skin. *International Journal of Cancer* 2013 s. -

KREFTREG NOKC UiO UiT

Vist, Gunn Elisabeth; Sæterdal, Ingvil von Mehren; Vandvik, Per Olav; Flottorp, Signe Agnes.

Gradering av kvaliteten på dokumentasjonen. *Norsk Epidemiologi* 2013 ;Volum 23.(2) s. 151-156

NOKC

Vogel, Joshua; Oxman, Andrew David; Glenton, Claire; Rosenbaum, Sarah Ellen; Lewin, Simon; Gulmezoglu, A Metin; Souza, Joao Paulo.

Policymakers' and other stakeholders' perceptions of key considerations for health system decisions and the presentation of evidence to inform those considerations: an international survey. *Health Research Policy and Systems* 2013 ;Volum 11. s. -

NOKC

Wahl, Alexander.

Effektiv medisinsk oppdatering. *Utposten* 2013 (4) s. 48-48

NOKC

Wahl, Alexander.

En gresk gud på besøk. *Dagens medisin* 2013 (17) s. 36-36

NOKC

Wahl, Alexander.

"Jeg har fått et nytt liv, doktor!". *Dagens medisin* 2013 (15) s. 30-30

NOKC

Wahl, Alexander.

Legen har "sprøyteskrekk", men pasienten trenger hjelp-nå. *Dagens medisin* 2013 (18)

NOKC

Wahl, Alexander.

Naproxen nå?. *Utposten* 2013 (7) s. 29-29

NOKC

Wahl, Alexander.

Portrettet. *Utposten* 2013 (8) s. 11-11

NOKC

Wahl, Alexander.

Videobibliotek for allmennleger. *Utposten* 2013 (6) s. 40-40

NOKC

Weatherburn, Peter; Schmidt, Axel J.; Hickson, Ford; Reid, David; Berg, Rigmor C.; Hopers, Harm J.; Marcus, Ulrich.

The European Men-Who-Have-Sex-With-Men Internet Survey (EMIS): Design and methods..

Sexuality Research & Social Policy 2013 ;Volum 10.(4) s. 243-257

NOKC

Wilkens, Philip; Scheel, Inger B.; Grundnes, Oliver; Hellum, Christian; Storheim, Kjersti.

Prognostic Factors of Prolonged Disability in Patients With Chronic Low Back Pain and Lumbar

Degeneration in Primary Care. *Spine* 2013 ;Volum 38.(1) s. 65-74

NOKC OUS UiO

Willis, Natalie; Hill, Sophie; Kaufman, Jessica; Lewin, Simon; Kis-Rigo, John; Freire, Sara

Bensaude De Castro; Bosch-Capblanch, Xavier; Glenton, Claire; Lin, Vivian; Robinson, Priscilla; Wiysonge, Charles Shey.

"Communicate to vaccinate": the development of a taxonomy of communication interventions to improve routine childhood vaccination. *BMC International Health and Human Rights* 2013 ;Volum 13. s. -

NOKC

Wollscheid, Sabine; Eriksen, John; Hallvik, Jørgen.

Undermining the rules in home care services for the elderly in Norway: flexibility and cooperation. *Scandinavian Journal of Caring Sciences* 2013 ;Volum 27.(2) s. 414-421

NOKC NOVA

Østerås, Nina; Kjeken, Ingvild; Smedslund, Geir; Moe, Rikke Helene; Slatkovsky-Christensen, Barbara; Uhlig, Till; Hagen, Kåre Birger.

Exercises for hand osteoarthritis (Protocol).. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2013

(2)

DIAKON NOKC

Oversikt over konferansebidrag og faglig presentasjon i 2013

Oversikten er ikke komplett, men avspeiler likevel en bredde i Kunnskapsenterets utadrettede virksomhet.

Aasen, Sigrun Espelien; Skjerdal, Åse; Rutgerson, Katrine.

MeSH snakker norsk i 2013!. Norske MeSH - hva nå?; 2013-01-25 - 2013-01-25

NOKC

Bergland, Anne; Skjerdal, Åse; Strand, Grete; Jordbru, Dag; Åbyholm, Vibeke.

Legemiddelutregningsapp til bruk i den kliniske hverdagen. Farmasidagene 2013; 2013-10-30 - 2013-11-01

NOKC

Brurberg, Kjetil Gundro; Larun, Lillebeth.

Ekspertes og andre kilder - hva kan vi stole på. Forskning og ekspertes i journalistikken; 2013-01-10 - 2013-01-10

NOKC

de Vibe, Michael; Solhaug, Ida.

Mindfulness Training for Stress Management. A Randomised Controlled Study of Medical and Psychology Students. Nordic research on health and working conditions of the medical profession - LEFO's seminar 2013; 2013-11-04 - 2013-11-04

NOKC UiT

Desser, Arna S..

Prioritizing treatment of rare diseases: Are doctors more willing to make hard choices than the general public?. Society for Medical Decision Making; 2013-10-19 - 2013-10-23

UiO NOKC

Desser, Arna S.; Olsen, Jan Abel; Grepperud, Sverre.

Eliciting preferences for prioritizing rare diseases: the role of opportunity costs and framing effects. Society for Medical Decision Making; 2013-10-19 - 2013-10-23

UiO NOKC

Eggen, Runar.

Data Explorer used for medical search - the case of the Norwegian Electronic Health Library.

IM Forum 2013; 2013-04-15 - 2013-04-15

NOKC

Eggen, Runar; Tjensvoll, Kjell; Rosenbaum, Sarah Ellen; Nylenning, Magne.

Use and users of the Norwegian Electronic Health Library. The Seventh International Congress on Peer Review and Biomedical Publication; 2013-09-08 - 2013-09-10

UiO NOKC

Eiring, Øystein.

Development of a Personalised, Multi-Criteria Decision Analysis, Web-Based Patient Decision Aid for Long-Term Treatment in Bipolar Disorder Type I. Medicine 2.0 2013 London; 2013-09-23 - 2013-09-24

NOKC

Eiring, Øystein.

Hvordan gjør vi kunnskap til praksis?. Kvalitetskonferanse; 2013-06-06

NOKC

Eiring, Øystein.

Om enkeltpasienten i kunnskapsbasert praksis. NSH Nasjonal konferanse om psykisk helse; 2013-10-14 - 2013-10-15

NOKC

Eiring, Øystein.

Pasientens preferanser - hva er egentlig det?. Kunnskapssenterets årskonferanse; 2013-05-24 - 2013-05-24

NOKC

Forsetlund, Signe Louise.

Implementeringskunnskap: hva må til for å lykkes?. ReHabiliteringsledersamling for ledernetverket i Nord-Trøndelag; 2013-06-13 - 2013-06-14

NOKC

Fosseng, Hans Petter; Underdal, Hege; Nylenna, Magne.

The Democratization of Knowledge: A Supplement to Open Access. The Seventh International Congress on Peer Review and Biomedical Publication; 2013-09-08 - 2013-09-10

NOKC UiO

Gjersvik Petter, Gulbrandsen Pål, Aasheim Erlend T., Nylenna Magne. Poor Manuscript Title as a Predictor for Manuscript Rejection in a General Medical Journal: A Cohort Study

The Seventh International Congress on Peer Review and Biomedical Publication; 2013-09-08 - 2013-09-10

NOKC UIO

Haugum, Mona; Danielsen, Kirsten; Iversen, Hilde Hestad; Bjertnæs, Øyvind Andresen.

The use of data from national and other large-scale user experience surveys in local quality work. A systematic review. ISQua's 30th International Conference, Quality and Safety in Population Health and Healthcare; 2013-10-13 - 2013-10-16

NOKC

Iversen, Hilde Hestad.

Brukerorientering: begrep, metoder og resultater. Helsedirektoratets kompetanseutviklings-prosjekt for egne ansatte om kvalitet, prioritering og retningslinjer; 2013-10-30
NOKC

Iversen, Hilde Hestad.

Utvikling av metode for måle kreftpasienters erfaringer med somatiske sykehus.. HØKHS faglige forum; 2013-04-17
NOKC

Kristoffersen, Doris Tove; Lindman, Anja Schou; Tjomsland, Ole; Waage, Halfrid P.; Helgeland, Jon.

Kaplan-Meier plots of 30-day mortality used for local improvement work. 19th Institute for Healthcare Improvement (IHI) Scientific Symposium; 2013-12-09 - 2013-12-09
NOKC

Kurtze, Nanna; Wollscheid, Sabine.

Effects of overserving, serving underage people, and alcohol-related harm linked to drinking venues. An overview of systematic reviews (Work in progress). The 2013 Campbell Collaboration Colloquium; 2013-05-21 - 2013-05-23

NOKC

Landmark, Brynjar Fowels; Almås, Elsa Mari; Brurberg, Kjetil Gundro; Fjeld, Wenche; Haaland, Wenche; Hammerstrøm, Karianne; Svendsen, Kjell Olav; Sørensen, Dagfinn; Tollefse, Mary Flemming; Aars, Haakon; Reinar, Liv Merete.

The effects of sexual therapy interventions for sexual problems. NACS 2013; 2013-10-03 - 2013-10-06

SI UIA UIS NOKC

Landmark, Brynjar Fowels; Almås, Elsa Mari; Brurberg, Kjetil Gundro; Fjeld, Wenche; Haaland, Wenche; Svendsen, Kjell Olav; Aars, Haakon; Hammerstrøm, Karianne; Tollefse, Mary Flemming; Sørensen, Dagfinn; Reinar, Liv Merete.

Sex therapy - does it work?. 21st World congress for sexual health WAS 2013, Porto Alegre Brazil; 2013-09-21 - 2013-09-24

HIG NOKC UIA

Landmark, Brynjar Fowels; Almås, Elsa Mari; Brurberg, Kjetil Gundro; Hammerstrøm, Karianne; Fjeld, Wenche; Haaland, Wenche; Reinar, Liv Merete; Sørensen, Dagfinn; Tollefse, Mary Flemming; Aars, Haakon.

EFFECTS OF SEXOLOGICAL THERAPY FOR SEX OFFENDERS. A SYSTEMATIC REVIEW. WAS 2013; 2013-09-21 - 2013-09-24

HIG UIA NOKC

Larun, Lillebeth.

Fysisk aktivitet og kronisk utmattelsessyndrom. Livsstilskongressen; 2013-06-06 - 2013-06-07

NOKC

Larun, Lillebeth.

Hva sier forskningen og hva betyr dette for behandlingsopplegget. Nasjonal konferanse om kronisk utmattelsessyndrom CFS/ME; 2013-04-11 - 2013-04-12

NOKC

Larun, Lillebeth.

Hva sier forskningen om effekt av behandling av CFS/ME. Sykdommer vi ikke forstår - CFS/ME og klinisk forskning; 2013-11-26 - 2013-11-26

NOKC

Larun, Lillebeth.

Hvordan påvirker forskningen behandlingen. Konferanse om arbeid og helse; 2013-05-24 - 2013-05-24

NOKC

Larun, Lillebeth.

Hvordan skrive systematiske oversikter. Undervisning; 2013-10-17 - 2013-10-17

NOKC

Larun, Lillebeth.

Hvordan unngå å gå i fella? Verktøy for å skille klinten fra hveten. Journalistkurs; 2013-10-31 - 2013-10-31

NOKC

Larun, Lillebeth.

Kvalitative metoder og kritisk vurdering. Kurs; 2013-02-14 - 2013-02-14

NOKC

Larun, Lillebeth.

Oppsummering av forskning. Systematiske oversikter og metodevurderinger. Programmene for å styrke kvalitet og kompetanse i helseforskningen; 2013-10-30 - 2013-10-30

NOKC

Larun, Lillebeth.

Treningsbehandling for voksne med CFS Validering av diagnosekriterier. Forskningsnettverk CFS/ME; 2013-10-10 - 2013-10-10

NOKC

Larun, Lillebeth; Dalsbø, Therese Kristine.

Forebyggende hjemmebesøk til eldre. Prosjektmøte for Utviklingsenteret for sykehjem i Oppland; 2013-10-01 - 2013-10-01

NOKC

Larun, Lillebeth; Langengen, Irene Wiik.

Hvordan lage kunnskapsbaserte svarmeldinger. Meldeordningen; 2013-06-14 - 2013-06-14
NOKC

Leiknes, Kari Ann; Cooke, Mary Jennifer; Høie, Bjørg.

Use and risk of electroconvulsive therapy in pregnancy: a systematic review of case studies.
5th World Congress on Women's Mental Health; 2013-03-04 - 2013-03-07
HAUKELAND NOKC

Lidal, Ingeborg Beate.

Hva vet vi om det forskningsbaserte kunnskapsgrunnlaget innenfor Rehabilitering og Habilitering. Samling i Rehabilitering ledernettverket i Nord-Tøndelag; 2013-06-14 - 2013-06-14
NOKC

Lidal, Ingeborg Beate.

Presentasjon av: * Nasjonalt kunnskapssenter for helsetjenesten, *Helsebiblioteket,
*Kunnskapsbasert praksis. Samling i Rehabilitering ledernettverket i Nord-Tøndelag; 2013-06-
14 - 2013-06-14
NOKC

Lindahl, Anne Karin; Ringard, Ånen.

Are we entering the era of Quality and Patient Safety Reform in Norway?. Health Policy Monitor Network Meeting; 2013-10-21 - 2013-10-22
NOKC BI

Nylenna Magne. Uredelighet og etiske gråsoner i medisinsk forskning. Norsk forening for dermatologi og venerologi. Gardermoen 17.1.2013.

Nylenna Magne. En brukerorientert helsetjeneste for fremtiden. Akershus universitetssykehus 22.1.2013.

Nylenna Magne. Kunnskapssenterets rolle i nytt system for metodevurdering i spesialisthelsetjenesten. Fagseminar Helse- og omsorgsdepartementet, Oslo 24.1.2013.

Nylenna Magne. Tre tenkelige trender. Strategiseminar Diakonhjemmets sykehus Oslo 7.3.2013.

Nylenna Magne. Kunnskapsbasert praksis i forebyggende helsetjenester. Oslo: Frisklivskonferansen 8.4.2013.

Nylenna Magne. Samfunnsmedisin i fortid, nåtid og framtid. Avklaring av innhold i samfunnsmedisinske stillinger. Norsam. Gardermoen 18.4.2013.

Nylenna Magne. Kunnskapens kraft. Fredagsmøte i Helsedirektoratet 19.4.2013.

Nylenna Magne. Helsetjenesten før og nå. Kulttreff Rica Nidelven, Trondheim 20.4.2013.

Nylenna Magne. I utrygge hender? Kvalitet, pasientrettigheter og pasientsikkerhet. Polyteknisk forening 25.4.2013.

Nylenna Magne. Helseforvaltningen – en del av løsningen eller problemet i helsetjenesten? Helse- og Omsorgsdepartementets 100 årsjubileum. Akershus festning, Oslo 3.6.2013.

Nylenna Magne. The power of knowledge. The 38th World Hospital Congress. Oslo 20.6.2013.

Nylenna Magne. Kvalitet i helsetjenesten – hva er det og hvordan måles den? Fjordkonferansen. Loen 27.6.2013

Nylenna Magne. Fremtidens helsetjeneste. Strategiseminar. Helse Bergen. Bergen 17.10.2013.

Nylenna Magne. Helsebiblioteket: fremtidens fagbibliotek. Norsk Bibliotekforenings 100 års jubileum. Litteraturhuset, Oslo 25.10.2013.

Nylenna Magne. Samfunnsmedisin og samfunnsmedisinere. Nidaroskongressen. Trondheim 23.10.2013.

Nylenna Magne. Legers faglige oppdatering – før og nå. Dagens Medisin Arena Oslo 7.11.2013.

Nylenna Magne. Forfatterskap og medforfatterskap. Norges Arktiske Universitet. Tromsø 22.11.2013.

Nylenna Magne. Kunnskapsbaserte tjenesten – hva slags kunnskap trenger vi? Fylkesmannen i Hordaland. Bergen 9.12.2013.

Nylenna Magne. Samtykke i helseforskningsloven. Bioteknologinemnda. Oslo 10.12.2013.

**Nylenna Magne, Vartdal Frode, Smeland Erlend Bremertun,
Fagerbakk Frode, Kierulf Peter.** Authorship: Attitudes and Practice Among Norwegian Researchers.
The Seventh International Congress on Peer Review and Biomedical Publication; 2013-09-08 -
2013-09-10
NOKC UIO

Ormstad, Sari Susanna.

Information retrieval for health technology assessment (HTA). Second WHO Global Forum on

Medical Devices; 2013-11-22 - 2013-11-24

NOKC

Ormstad, Sari Susanna.

Summarized Research in Information Retrieval (SuRe Info) - a project report. Workshop:

Systematische Literaturrecherche; 2013-04-04 - 2013-04-05

NOKC

Reinar, Liv Merete.

Implementering. Faglunsj; 2013-11-14

NOKC

Reinar, Liv Merete.

Kunnskapsbasert rehabilitering. Faglunsj; 2013-10-17

NOKC

Reinar, Liv Merete.

Screening fødselsdepresjon. Fagdag i regi av Fylkesmannen i Oslo og Akershus; 2013-08-28

NOKC

Reinar, Liv Merete.

Screening postnatal depression. Nordisk jordmorkongress; 2013-06-14

NOKC

Reinar, Liv Merete.

Systematiske oversikter. Masterstudiet for sykepleiere; 2013-10-16

NOKC

Ringard, Ånen.

Fritt sykehusvalg og individuelle ventetider – er det en sammenheng?. Studiebesøk fra Socialstyrelsen, Sverige; 2013-03-07

NOKC

Ringard, Ånen.

Norske pasienters valg av sykehus - sammenligninger, funn og noen sprøsmål for videre tenking. Pasientrådgivernes årlige samling; 2013-02-08

NOKC

Ringard, Ånen.

Å sammenligne helsestelsystemer: hva, hvordan og hvorfor. Kunnskapssenterets mandagsmøte; 2013-01-28

NOKC

Ringard, Ånen; Tveter, Ellen C; Lurås, Hilde; Ingebrigtsen, Tor.

The impact of health care reform on quality and patient safety in Norway. ISQua; 2013-10-13 - 2013-10-16
NOKC UiO UiT

Saastad, Eli.

Dødfødsel - epidemiologi, regelverk og forebygging. Jordmorutdanning; 2013-01-10 - 2013-01-10
NOKC

Saastad, Eli.

Meldeordningen - formål og resultater. Internt møte; 2013-06-05 - 2013-06-05
NOKC

Saastad, Eli.

Meldeordningen for uønskede pasienthendelser - resultater og forbedring knyttet til legemiddelhendelser og til vikarbruk. Pasientsikkerhetskonferansen 2013; 2013-09-18 - 2013-09-19
NOKC

Saastad, Eli.

Meldeordningens erfaringer med bruk av klassifikasjonstyper for uønskede legemiddelhendelser. Klassifisering av uønskede hendelser for legemiddelhåndtering; 2013-08-23 - 2013-08-23
NOKC

Saastad, Eli.

Uønskede hendelser knyttet til legemiddelhåndtering. Årlig møte i Helse Sør-Østs regional legemiddelkomite; 2013-11-06 - 2013-11-06
NOKC

Saunes, Ingrid Sperre; Lindahl, Anne Karin; Ringard, Ånen; Helgeland, Jon.

Norsk helsetjeneste sammenlignet med andre europeiske land. Helseøkonomikonferansen; 2013-05-13 - 2013-05-14
NOKC

Saunes, Ingrid Sperre; Ringard, Ånen; Lindahl, Anne Karin.

Waiting times in Norwegian hospitals. ISQua; 2013-10-13 - 2013-10-16
NOKC UiO BI

Sjetne, Ingeborg Strømseng; Kjøllesdal, Johanne Gran; Iversen, Hilde Hestad.

Women's descriptions of support for breastfeeding or alternative nutrition in maternity wards: Associations with contextual conditions in a national Norwegian cross-sectional study.
ISQua's 30th International Conference; 2013-10-13 - 2013-10-16
NOKC

Wollscheid, Sabine; Menzies Munthe-Kaas, Heather; Hammerstrøm, Karianne.

Effect of interventions to facilitating communication between minority-language children, youth or families and public services. 13th Annual Campbell Collaboration Colloquium; 2013-05-21 - 2013-05-23

NOKC

Wollscheid, Sabine; Turmo, Are.

Linking home background, gender, and reading literacy - a comparative analysis with PISA
2009 data from Germany and Norway. Evidence Informed Policy and Practice in Education in Europe (EIPPEE) Annual Conference 2013 - Progress and Future Visions; 2013-03-05 - 2013-03-06

NOKC UiO

Oversikt over bøker og bokkapitel i 2013

Bjørndal, Arild; Flottorp, Signe; Klovning, Atle.

Kunnskapshåndtering i medisin og helsefag. Gyldendal Akademisk 2013 (ISBN 9788205449893)

194 s.

NOKC RBUP-ØS UiO

Nylenna M, red.

Mellom politikk og klinikk i hundre år. 152 sider. Oslo: Det norske medicinske Selskab, 2013. ISBN

978-82-92871-93-5

Wahl, Alexander.

Aldri utlært eller ferdig. I: *Allmennmedisin*. Gyldendal Akademisk 2013 ISBN 978-82-05-40192-1.

s. 112-115

NOKC

Wahl, Alexander.

Aldri utlært eller ferdig. I: *Allmennmedisin, 3. utgave*. Gyldendal Akademisk 2013 ISBN 978-82-

05-40192-1. s. 112-115

NOKC

Oversikt over mediebidrag i 2013

Fuglestad, Serina; Wollscheid, Sabine.

Valg 2013: Frafall, sosiale forskjeller og unges psykiske helse. 18 år og snart uførepensjonist.

Tidsskrift for Norsk Psykologforening [Avis] 2013-06-01

NOKC

Vedlegg 2: Liste over pågående prosjekter

Avdeling for kunnskapsoppsummering:

Prosjekt nr.	Prosjektnavn	Prosjektleider	Oppdr. giver	Produkt	Tema	Dato fra	Sluttdato.	Status-farge*
9629	Audit and feedback	Jamtvedt, Gro	INTERNT	100	94	01.09.2010	31.12.2099	
9900	Hurtigoversikt / raske oppsummeringer	Jamtvedt, Gro	HDIR	102	94	01.01.2004	31.12.2099	
9901	Undervisning og støtte til kunnskapshåndtering	Jamtvedt, Gro	ANNET	172	94	01.01.2002	31.12.2099	
9906	Internundervisning i kunnskapshåndtering	Jamtvedt, Gro	ANNET	171	94	01.01.2002	31.12.2099	
9908	Kunnskaps Workshop	Håvelsrud, Kari	INTERNT	172	94	01.09.2006	01.09.2099	
9925	Joint Action HTA (EU 01.01.2010 5 år)	Jamtvedt, Gro	HOD	174	94	01.05.2009	31.12.2099	
9926	Formidling av internasjonale oversikter	Fretheim, Atle	INTERNT	162	91	01.01.2006	31.12.2099	
9927	Søk og sortør	Jamtvedt, Gro	ANNET	103	94	01.01.2009	31.12.2099	
9928	Innføring av nye, kostnads-krevende behandlingsmet.	Jamtvedt, Gro	HDIR	170	94	07.10.2005	31.12.2099	
9933	Internasjonalt samarbeid INAHTA,HTAi	Jamtvedt, Gro	ANNET	174	94	01.01.2006	31.12.2099	
9934	Internasjonalt samarbeid diverse	Jamtvedt, Gro	ANNET	174	94	01.01.2006	31.12.2099	
9969	Støtte til retningslinjearbeid	Jamtvedt, Gro	HDIR	185	94	01.01.2010	31.12.2099	
9986	Evaluering av nytte og bruk av våre kunnskapsoppsummeringer	Jamtvedt, Gro	INTERNT	100	94	01.01.2011	31.12.2099	
564	Effekt av hjemmerespirator-behandling	Brurberg, Kjetil Gundro	HDIR	100	94	01.09.2009	30.12.2013	Yellow
755	Optimalisering av helsepersonells oppgavefordeling for å forbedre tilgangen til noen utvalgte helsetjenester i sykehus	Steiro, Asbjørn Kul-seng	KREFTF	100	26	25.02.2013	05.03.2014	Green

	Barn med alvorlig somatisk sykdom/lidelse	Dahm, Kristin Thuve	PF	183	31	01.03.2013	07.03.2014	
756	Effekt av tiltak mot sykefravær og utstøting i helse- og omsorgstjenestene.	Larun, Lillebeth	HDIR	100	92	07.08.2013	01.02.2014	
769	Cochraneovers:Lepra-Interventions for skin changes	Reinar, Liv Merete	INTERNT	100	61	01.01.2003	31.12.2099	
9120	Kronisk utmattelsessyndrom (CFS) og fysisk trening	Larun, Lillebeth	INTERNT	100	11	15.05.2007	31.12.2099	
9412	Tiltak for å redusere frafall fra rusbehandlingen	Dalsbø, Therese Kristine	RHF	100	34	01.06.2008	31.12.2099	
9489	Excercise to improve self-esteem in children and young people	Strøm, Vegard	COC	100	11	25.01.2012	31.12.2099	
9709	Exercise for oppositional defiant disorder and conduct disorder in children and adolescents	Strøm, Vegard	COC	100	11	25.01.2012	31.12.2099	
9710	Effect of computerized brief interventions on risky alcohol and cannabis use among young people.	Larun, Lillebeth	INTERNT	100	34	15.06.2012	31.12.2014	
9987	PhD-kurs: systematiske oversikter og metaanalyse	Brurberg, Kjetil Gundro	UNIV	172	94	01.09.2010	31.12.2099	
9496	ECT for depression	Leiknes, Kari Ann	HDIR	100	31	11.08.2008	30.06.2013	
697	Støtte til retningslinje- og fagprosedyrearbeid for ECT	Leiknes, Kari Ann	HDIR	185	21	01.11.2011	31.12.2099	
734	Metodevurdering av HPV vaksinasjon - gutter og innhentningsvaksinasjon	Sæterdal, Ingvil von Mehren	FHI	104	23	20.08.2012	30.03.2015	
762	Effekt av de blodsukkersenkende medikamentene sulfonylurea, GLP-1 amaøpger og gliptiner (DPP-4 hemmere)	Desser, Arna	HDIR	185	23	08.04.2013	14.03.2014	
768	Aminoglykosider ved alvorlig sepsis	Sæterdal, Ingvil von Mehren	HDIR	100	23	12.08.2013		
770	Anxiolytka og hypnotika/sedativa og mortalitet	Couto, Elisabeth	SLV	100	23	19.08.2013		
777	Konservativ behandling for pasienter med knearthrose	Hagen, Gunhild	HDIR	104	94	04.12.2013		
9516	Kliniske tester	Leiknes, Kari Ann	HDIR	173	94	01.01.2009	31.12.2099	
9610	Food Fortification	Sæterdal, Ingvil von Mehren	INT	100	94	01.04.2010	31.12.2099	
9648	Kostnader til økonomisk evaluering	Klemp, Marianne	SLV	170	94	15.01.2011	31.12.2099	
9666	Helseøkonomisk metodeutvikling	Klemp, Marianne	INTERNT	170	94	01.04.2011	31.12.2099	
9925JA2	Joint Action HTA (EU 01.10.2012 3 år)	Klemp, Marianne	HOD	174	94	01.06.2011	31.12.2015	
634	Hyperbar oksygenbehandling	Lauvrak, Vigdis	RHF	101	21	01.10.2010	30.06.2014	

679	Behandling av fedme hos barn	Elvsaaas, Ida-Kristin Ørja-sæter	HF	104	21	15.08.2011	31.12.2013	
689	Tiltak for å hindre overbehandling av pasienter i livets sluttfase	Skår, Åse	INTERNT	104	21	05.09.2011	31.12.2013	
719	Langtidseffekter etter slankeoperasjon	Giske, Liv	NR	100	21	13.03.2012	31.12.2013	
736	Kognitiv screening ved førekortvurdering	Smedslund, Geir	HF	100	21	15.09.2012	30.06.2014	
742	Adopting hospital-based HTA in Europe (AdHopHTA) (EU)	Fure, Brynjar	EU	170	21	01.09.2012	31.12.2015	
9914	MedNytt	Arentz-Hansen, Helene	RHF	160	94	01.10.2007	31.12.2099	
9990	Metodevarsler	Arentz-Hansen, Helene	INTERNT	101	94	01.01.2008	31.12.2099	
9992	Krefthandlingsplaner	Juvet, Lene Kristine	SHDIR	185	26	01.01.2011	31.12.2099	
9996	Mini-HTA	Arentz-Hansen, Helene	HOD	186	21	01.12.2011	31.12.2099	
9997	Kliniske prosedyrer	Borgen, Karin	INTERNT	185	94	01.10.2009	31.12.2099	
534	Kvalitet av norske randomiserte kontrollerte forøk	Forsetlund, Signe Louise	INTERNT	170	94	16.03.2009	16.03.2014	
622	TICD (EU-prosjekt 01.02.11 4 år)	Flottorp, Signe Agnes	EU	170	11	01.07.2010	01.03.2015	
622INT	TICD (EU-prosjekt 01.02.11 4 år)	Flottorp, Signe Agnes	EU	170	11	01.07.2010	01.03.2015	
690	Professorat, Mälardalen högskola, Sverige	Denison, Eva	ANNET	999	55	01.10.2011	01.10.2017	
693	Konsekvensene av kvinnelig kjønnslemlestelse	Berg, Rigmor	INT	100	41	01.11.2011	31.05.2014	
737	Effekt av kampanjer rettet mot fysisk aktivitet i tillegg til annen helseadferd	Astrid Dalgren	HDIR	100	41	05.09.2012	28.02.2014	
739	Effekt av befolkningsrettede smittevertiltak	Lidal, Ingeborg	FHI	100	41	20.09.2012	15.06.2014	
741	Kaos i kunnskapsuniverset	Forsetlund, Signe Louise	INTERNT	170	94	10.10.2012	01.12.2013	
754	Effekter av mer enn 3 måneder organisert oppfølging	Denison, Eva	HDIR	100	41	01.02.2013	30.03.2014	
764	Comparative Effectiveness Research	Denison, Eva	HDIR	174	61	01.06.2013		
767	Effekt av sosiale media i holdningskampanjer	Strømme, Hilde	HDIR	100	41	26.08.2013		
771	Helsestasjontjenesten og etniske minoriteter	Mosdøl, Annhild	HDIR	100	41	01.09.2013	30.06.2014	
9645	Effekt av etterutdanning av helsepersonell	Forsetlund, Signe Louise	COC	100	91	13.12.2010	31.12.2099	
9938	GRADE - Grading of Recommendations	Vist, Gunn Elisabeth	INTERNT	170	94	01.01.2004	31.12.2099	

476	SURE (EU 01.06.2009 5 år) til partnere	Munabi-Babigumira, Susan	EU	170	61	26.03.2008	31.05.2014	
476A	SURE (EU prosjekt) - Oslo	Oxman, Andrew David	EU	170	61	26.03.2008	31.05.2014	
476INT	SURE(EU) internt - timer og mva	Oxman, Andrew David	EU	170	61	01.01.2009	31.05.2014	
635	DECIDE (EU prosjekt fra 01.01.11, 5 år)	Oxman, Andrew David	EU	170	91	01.07.2010	01.03.2016	
635INT	DECIDE (EU prosjekt fra 01.01.11, 5 år)	Oxman, Andrew David	EU	170	91	01.07.2010	01.03.2016	
668	ARCADE (EU 01.04.2011 4 år)	Oxman, Andrew David	EU	174	61	01.04.2011	31.05.2015	
668INT	ARCADE (EU 01.04.2011 4 år)	Oxman, Andrew David	EU	174	61	01.04.2011	31.05.2015	
724	Globale initiativer	Fretheim, Atle	NORAD	180	61	01.01.2012	31.12.2014	
726	GREAT	Glenton, Claire	INT	100	61	01.06.2012	31.12.2014	
726A	GREAT Implementation tools	Glenton, Claire	INT	100	61	01.06.2012	31.12.2014	
735	SIHCLIC	Austvoll-Dahlgren, Astrid	INT	170	61	01.11.2011	31.12.2017	
735INT	SIHCLIC	Oxman, Andrew David	INT	170	61	01.11.2011	31.12.2017	
743	Skilled Attendants at Every Birth: Essential requirements for delivery of basic obstetric emergency care	Fretheim, Atle	NFR	170	61	01.10.2012	31.12.2015	
747	COMMVAC 2	Lewin, Simon	NFR	999	61	01.01.2013	31.12.2015	
776	Tool to assess the Certainty of the Qualitative Evidence (CerQual)	Munthe-Kaas, Heather Menzies	NORAD	170	61	19.11.2013		
778	Science communicaton: Action and Reactions on the 2009 swine flu outbreak	Glenton, Claire	UNIV	100	41	25.11.2013		
9357	Lay Health Workers in Primary and Com. health care	Lewin, Simon	ANNET	100	61	01.06.2006	31.12.2099	
9618	Norad/UD - støtte i deres arbeid	Fretheim, Atle	NORAD	999	61	01.05.2010	31.12.2099	
9898	Cochrane-oversikter	Fretheim, Atle	INTERNT	100	94	07.05.2013	31.12.2099	
9921	Fremme samarbeid om internasjonal helse	Fretheim, Atle	INTERNT	999	61	01.03.2000	31.12.2099	
9931	Internasjonalt samarbeid Cochrane	Fretheim, Atle	ANNET	174	91	01.01.2006	31.12.2099	
9936	The Cochrane Collaboration - metodegruppe	Oxman, Andrew David	HOD	170	61	01.07.1994	31.12.2099	
9937	The Cochrane Collaboration - EPOC satellitt	Oxman, Andrew David	UNIV	100	61	01.07.2006	31.12.2099	
9937A	EIHP in LMIC	Oxman, Andrew David	UNIV	100	61	01.01.2011	31.12.2099	

9978	Støtte til norske myndigheters WHO arbeid	Fretheim, Atle	ANNET	999	61	05.05.2010	31.12.2099	
9979	Støtte til WHO arbeid	Fretheim, Atle	ANNET	999	61	05.05.2010	31.12.2099	
9995	Global helse: Støtte for kunnskapsbasert politikk	Fretheim, Atle	NORAD	999	61	01.01.2010	31.12.2099	
444	Hovedkontor for The Campbell Collaboration	Noonan, Eamonn	ANNET	201	51	01.09.2007	31.12.2099	
636	Velferdstjenester	Karianne Thune Hammerstrøm	HDIR	100	51	01.12.2010	31.12.2014	
636A	Prosjektutvikling - velferdstjenester	Karianne Thune Hammerstrøm	HDIR	100	51	01.12.2010	31.12.2014	
636B	Søk og sorter - velferdstjenester	Karianne Thune Hammerstrøm	HDIR	100	51	01.12.2010	31.12.2014	
636C	Eksterne foredrag - velferdstjenester	Karianne Thune Hammerstrøm	HDIR	100	51	01.12.2010	31.12.2014	
727	Identifisering av barn og unge i risikosone for å utvikle antisosial eller kriminell atferd	Nilsen, Wendy	ANNET	100	54	22.05.2012	01.03.2014	
733	Effekt av tiltak for barn med sosio-emosjonelle vansker	Munthe-Kaas, Heather Menzies	BUFDIR	100	51	01.09.2012	01.12.2013	
738	Tiltak mot overskjenking, skjenking til mindreårige og alkoholrealert vold	Nanna Kurtze	HDIR	100	51	01.09.2012	30.02.2014	
744	Effekt av tillitsbyggende polititiltak på befolkningens tillit til politiet	Johansen, Sissel	POD	100	51	29.10.2012	31.12.2013	
773	Tiltak for å fremme sosial integrering hos invandrere	Wollscheid, Sabine	IMDI	123	51	01.08.2013		
775	Effekt av tiltak for risikofamilier på den psykiske helsen hos barn 0-6 år	Nora Blaavær	BUFDIR	100	53	01.11.2013		

Avdeling for kvalitet og pasientsikkerhet:

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Prosjektleder	Oppdr. giver	Produkt	Tema	Dato fra	Sluttdato	Statusfarge
696	HiT-rapporten	Ringard, Ånen	INT	150	94	11.11.2011	01.06.2013	
740	Helsepersonells erfaringer med uønskede hendelser med lege-midler	Carling, Cheryl	ANNET	132	23	01.09.2012	31.08.2014	
9751	Sammenlignende helsetjenesteanalyser	Lindahl, Anne Karin	INTERNET	151	94	01.01.2013	31.12.2099	
9917	Norsk nettverk for forskning i pasientsikkerhet	Carling, Cheryl	INTERNET	132	0	02.01.2008	31.12.2099	
9944	Nordisk ministerråd - Kvalitets-indikator prosjekt	Lindahl, Anne Karin	SHDIR	125	94	05.11.2008	31.12.2099	
9945	OECD - Health Care Quality Indicators Project	Lindahl, Anne Karin	HOD	125	94	05.11.2008	31.12.2099	
9947	Nasjonalt Helseregister	Helgeland, Jon	HOD	184	0	19.12.2008	31.12.2099	

525	Commonwealth survey	Bjertnæs, Øyvind Andresen	INT	124	94	15.01.2009	31.12.2014	
594	Brukererfaringer med fastleger - utviklingsprosjekt	Holmboe, Olaf	UNIV	123	11	01.01.2010	31.12.2013	
659	Befolkningsundersøkelse om pasientsikkerhet	Haugum, Mona	ANNET	124	94	01.12.2010	31.12.2014	
717	Utvikling av spørreskjema for å måle brukererfaringer med samhandling mellom primær- og spesialisthelsetjenesten	Bjerkan, Anne Mette	INTERNT	123	94	19.03.2012	06.09.2013	
760	Brukerundersøkelse hjerte-sviktpasienter Bærum sykehus	Bjertnæs, Øyvind Andresen	RHF	123	94	22.05.2013	31.12.2014	
765	PasOpp døgnsomatikk 2013	Bjertnæs, Øyvind Andresen	HDIR	123	21	21.06.2013	31.12.2014	
9970	PasOpp Generelt	Bjertnæs, Øyvind Andresen	HOD	123	94	01.01.2007	31.12.2099	
9971	PasOpp Metodeutvikling	Iversen, Hilde	HOD	123	94	01.01.2007	31.12.2099	
9998	Personellsurveyer - Metodeutvikling	Sjetne, Ingeborg Strømseng	INTERNT	184	93	01.03.2012	31.12.2099	
336	Validering av dødelighetsdata	Helgeland, Jon	HDIR	122	21	01.05.2006	30.12.2014	
466	Diabetes-Norge 2008	Lindman, Anja Schou	INTERNT	125	94	01.01.2008	31.12.2015	
550	Effekter knyttet til offentliggjøring av kvalitetsindikatorer – en kritisk evaluering av teoretiske og metodiske tilnærninger	Rygh, Liv	INTERNT	122	94	01.03.2009	01.04.2014	
554	Praksis ved bruk av prioritiseringsveiledere i spesialisthelsetjenesten	Håheim, Lise Lund	HDIR	120	94	01.06.2009	31.12.2014	
685	Etnisitet og kreftoverlevelse	Helgeland, Jon	INTERNT	999	21	31.08.2011	31.12.2014	
712	Patient Reported Outcomes (PROs) and quality indicators	Garratt, Andrew Malcolm	INTERNT	120	94	01.01.2012	31.12.2013	
714	European Union Joint action on Patient Safety and Quality of Care (EU)	Lindman, Anja Schou	HOD	174	94	01.03.2012	01.03.2015	
748	Bistand til kvalitetsutvikling ved STHF	Helgeland, Jon	HF	125	21	01.01.2013	31.12.2014	
749	Pasientrapporterte utfallsmålsinstrumenter (PRO) på nett	Garratt, Andrew Malcolm	INTERNT	122	94	01.01.2013	31.12.2014	
766	Utvikling av reinnleggelse som kvalitetsindikator	Lindman, Anja Schou	INTERNT	150	21	05.06.2013		
774	Reinnleggelse ved Bærum sykehus	Lindman, Anja Schou	HF	125	21	12.09.2013		
8879	Internt kurs i statistikkpakken R	Helgeland, Jon	INTERNT	2	0	01.10.2008	31.12.2099	
9520	Koordinering av indikatorer til OECD og NEMESKO	Helgeland, Jon	HDIR	125	94	01.12.2008	31.12.2099	
9954	Gjennomføringsprosjektet for dødelighetsindikatorer	Helgeland, Jon	HDIR	125	21	01.02.2008	31.12.2099	
9991	Metodeprosjekt KKM	Helgeland, Jon	INTERNT	120	94	01.12.2010	31.12.2099	
714EKS	European Union Joint action on Patient Safety and Quality of Care (EU)	Lindman, Anja Schou	HOD	174	94	01.03.2012	01.03.2015	

714INT	European Union Joint action on Patient Safety and Quality of Care (EU)	Lindman, Anja Schou	HOD	174	94	01.03.2012	01.03.2015	
502	Mindfullness Based Stress Reduction programs	de Vibe, Michael F.	ANNET	182	41	01.01.2008	31.12.2014	
531	Styrke utøverkvalitet gjennom stressmestring for medisin- og psykologistudenter	de Vibe, Michael F.	INTERNT	181	94	01.01.2009	31.12.2017	
604	Lyst på livet	Konsmo, Trulte	KOM	180	95	01.01.2010	31.12.2014	
673	Oppsummering av erfaringer ved bruk av Læringsnettverk i praktisk kvalitetsforbedringsarbeid	Bakke, Toril	HDIR	183	94	18.05.2011	31.12.2012	
674	Nasjonalt kvalitetsforbedringsprosjekt innen samhandling	Vege, Anders	HDIR	182	94	01.03.2011	31.12.2016	
701	Veileddning av nettverk for kvalitetsforbedring i Lofoten	Vege, Anders	HF	182	94	02.01.2012	31.12.2016	
721	Prosjektgruppe i Hdri for nasjonale kvalitetsindikatorer i pleie og omsorgstjenester	Vege, Anders	HDIR	182	11	01.04.2012		
9918	Veilede i utviklingen av felles kvalitetssystem	Vege, Anders	ANNET	999	93	01.06.2006	31.12.2099	
9942	Planlegging / innsalg prosjekter GRUK	Vege, Anders	INTERNT	999	93	01.01.2007	30.12.2099	
9949	Styrke kvalitet ved undervisning i stressmestring for ansatte og ledere	de Vibe, Michael F.	INTERNT	183	94	01.01.2009	31.12.2099	
9951	Kurs i SPC og bruk av EpiData Analysis	Vege, Anders	HDIR	183	94	01.01.2007	31.12.2099	
9956	Bokkapittel og artikkelskriving GRUK	Vege, Anders	INTERNT	183	94	01.06.2009	30.12.2099	
9975	Kunnskapsformidling av kvalitetsforbedring	Vege, Anders	ANNET	183	94	01.01.2010	30.12.2099	
9976	Foredrag - GRUK	Vege, Anders	ANNET	183	94	01.01.2010	30.12.2099	
9977	Nettverksbygging	Vege, Anders	ANNET	182	94	01.04.2010	30.12.2099	
9985	Veileddning og utvikling innen lederutvikling	Vege, Anders	ANNET	182	93	01.10.2010	31.12.2099	
596	Meldesystem for pasienter og pårørende - pilot.	Flesland, Øystein	HOD	132	94	01.01.2010	31.12.2013	
692	Bruk av blod i Norge	Steinsvåg, Christine Torsvik	ANNET	130	21	01.11.2010	01.11.2013	
9912	Pasientsikkerhet	Flesland, Øystein	HOD	132	94	15.04.2007	31.12.2099	
9913	Pasientsikkerhet - Hemovigilans	Flesland, Øystein	HDIR	130	94	15.04.2007	31.12.2099	
9916	Nasjonale nettverk Pasientsikkerhet	Flesland, Øystein	INTERNT	132	94	01.01.2008	31.12.2099	
9943	Meldesystem Celler og vev	Flesland, Øystein	HOD	131	94	01.01.2010	31.12.2099	
9952	Nasjonal konferanse for pasientsikkerhet	Flesland, Øystein	INTERNT	132	21	25.02.2008	31.12.2099	
9953	Eksterne foredrag, forelesning e.l. ang. pasientsikkerhet	Flesland, Øystein	ANNET	132	94	01.01.2009	31.12.2099	
9973	Juridiske spørsmål vedrørende pasientsikkerhet	Tinnå, Marianne	HOD	132	94	15.01.2010	31.12.2099	
9999	Meldeordningen	Flesland, Øystein	HOD	132	94	25.06.2012	31.12.2099	

517	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje	Skjellanger, Anne Grete	HDIR	203	94	01.12.2008	31.12.2013	
517A	Pasientsikkerhetskampanje - forebygging av infeksjoner	Skjellanger, Anne Grete	HDIR	203	94	01.12.2008	31.12.2013	
517B	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje - læringsnettverk	Skjellanger, Anne Grete	HDIR	203	94	01.07.2011	31.12.2013	
517C	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje - brukermedvirkning	Skjellanger, Anne Grete	HDIR	203	94	01.07.2011	31.12.2013	
517D	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje - legemidler	Skjellanger, Anne Grete	HDIR	203	94	01.07.2011	31.12.2013	
517E	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje - Læringsnettverk LMG	Skjellanger, Anne Grete	SHDIR	203	94	01.12.2008	31.12.2013	
517F	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje - selvmord og overdose	Skjellanger, Anne Grete	SHDIR	203	94	01.01.2012	31.12.2013	
517G	Nasjonal Pasientsikkerhetskampanje legemidler	Skjellanger, Anne Grete	SHDIR	203	94	01.01.2013	31.12.2013	

Avdeling for formidling:

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Prosjektleider	Oppdr. giver	Produkt	Tema	Dato fra	Sluttdato	Statusfarge*
553	Norsk oversettelse av Medical Subject Headings (MeSH)	Aasen, Sigrun E.	INTERNT	163	94	22.06.2009	31.12.2015	
580	Evicare - Helsebiblioteket	Eiring, Øystein	INTERNT	163	94	01.07.2009	01.10.2016	
8855	Redesign av fagprosedyrer	Bergland, Anne	ANNET	163	21	01.08.2013		
8859	Redesign av Helsebibliotek.no	Fosseng, Hans Petter	INTERNT	163	0	01.04.2013		
8878	Cristin. Implementering og drift i Kunnskapssenteret	Eli Frivold	INTERNT	161	0	01.01.2008	31.12.2099	
9955	Helsebiblioteket's Research Archive, HeRA	Aasen, Sigrun E.	INTERNT	163	94	01.06.2009	31.12.2099	
9960	Helsebiblioteket - generelt	Underdal, Hege	HDIR	163	94	01.01.2007	31.12.2099	
9961	Helsebibl. - Emnebibliotek psykisk helse	Eiring, Øystein	HDIR	163	31	01.01.2007	31.12.2099	
9962	Helsebibl. - Emnebibliotek for folkehelse og samfunnsmedisin	Underdal, Hege	HDIR	163	41	01.01.2007	31.12.2099	
9963	Helsebibl. - Emnebibliotek for legemidler	Underdal, Hege	INTERNT	163	23	01.01.2007	31.12.2099	
9965	Helsebibl. - Emnebibliotek for giftninger	Underdal, Hege	INTERNT	163	23	01.01.2007	31.12.2099	
9966	Helsebibl. - Emnebibliotek for fengselshelsetjen.	Røsvik, Anne Hilde	INTERNT	163	11	03.09.2007	31.12.2099	
9968	Nasjonal retningslinjedatabase	Røsvik, Anne Hilde	HDIR	163	94	01.08.2007	31.12.2099	
8860	Redesign www.kunnskapssenteret.no	Hansen, Mona Berg	INTERNT	999	0	01.01.2013	31.12.2013	
8884	Årskonferansen	Høie, Ingrid M.	INTERNT	2	91	01.06.2007	31.12.2099	

Avd. for fellestjenester, NRS og ledelsen:

Prosjektnr.	Prosjektnavn	Prosjektleider	Oppdr. giver	Produkt	Tema	Dato fra	Sluttdato.	Statusfarge*
9899	Faglig veiledning	Jacobsen, Pål	INTERNT	998	94	01.01.2012	31.12.2099	
9910	Deltagelse eksterne arbeidsgruppe/eksternt prosjekt	Jacobsen, Pål	ANNET	999	94	01.01.2004	31.12.2099	
9911	Eksterne fagmøter, rådgivning og høring	Jacobsen, Pål	INTERNT	999	94	01.04.2007	31.12.2099	
9920	Foredrag - eksternt	Jacobsen, Pål	ANNET	999	94	01.01.2004	31.12.2099	
9940	Prosjektutvikling	Jacobsen, Pål	ANNET	999	94	01.01.2004	31.12.2099	
9941	Evaluering og etterarbeid	Jacobsen, Pål	INTERNT	999	94	23.08.2006	31.12.2099	
8854	Periodisert budsjett	Boehlke, Nina	INTERNT	2	0	01.10.2013	30.06.2015	
684	FS datainnsamling for DIANOR	Dimoski, Tomislav	INTERNT	999	21	01.08.2011	31.12.2015	
758	Datainnsamling for brukerfaringer med fastleger	Dimoski, Tomislav	INTERNT	999	11	01.04.2013	30.06.2014	
763	FS datainnsamling for Døgn-somatikk PasOpp 2013	Dimoski, Tomislav	INTERNT	999	21	11.06.2013	31.12.2014	
8856	IKT-utvikling	Kværnbraaten, Reidun	INTERNT	999	0	01.01.2013	31.12.2099	
8857	Kilden forvaltning og videreutvikling	Kværnbraaten, Reidun	INTERNT	999	0	01.05.2013	31.12.2099	
8876	Internkontrollsysten, gjen-nomgang og revisjon	Lomholt, Glenn	INTERNT	999	0	01.02.2009	31.12.2099	
8877	IKT-forvaltning	Kværnbraaten, Reidun	INTERNT	999	0	01.02.2009	31.12.2099	
8898	KS nettsider, forvaltning og videreutvikling	Gauperaa, Thomas W.	INTERNT	173	0	01.10.2006	31.05.2099	
9980	Nasjonalt råd for kvalitet og prioritering	Høymark, Siv Cathrine	HOD	202	94	01.04.2007	30.12.2099	
9981	Nasjonalt råd - konferanse	Høymark, Siv Cathrine	HOD	202	94	01.08.2008	31.12.2099	
9982	Nasjonalt råd -artikkelskriving	Høymark, Siv Cathrine	INTERNT	202	94	01.08.2008	31.12.2099	
9993	Offentlig initierte kliniske studier	Høymark, Siv Cathrine	HOD	202	94	01.01.2011	31.12.2016	

Vedlegg 3: Ressursfordeling per produktområde

Aktiviteter / produkter / tjenester	Mnd verk 2011	Mnd verk 2012	Mnd verk 2013
100 Systematisk oversikt	220,4	243,1	250,2
101 Metodevarsel	2,3	8,4	6,9
102 Hurtig oversikt	44,0	22,2	16,0
103 Systematisk litteratursøk med sortering	10,8	23,5	14,0
104 HTA rapport	6,0	45,4	59,2
Oppsummering av forskning om effekt	283,5	342,6	346,2
110 Helseøkonomisk evaluering	11,1	3,3	0,0
Helseøkonomisk evaluering	11,1	3,3	0,0
120 Kvalitetsmåling rapport	0,8	21,2	24,3
122 Metoderapport	59,0	19,2	7,2
123 Brukererfaringsundersøkelser	75,4	67,7	83,1
124 Andre spørreskjemaundersøkelser	6,6	8,5	6,5
125 Fortløpende måling av kvalitetsindikatorer	5,3	17,6	32,1
Spørreskjema- og registerbasert kvalitetsmåling	147,0	134,1	153,2
130 Hemovigilans	13,5	10,1	10,1
131 Celler og vev		0,1	1,2
132 Pasientrelaterte uønskede hendelser	45,3	116,4	142,2
Analyser av uønskede hendelser	58,8	126,6	153,4
140 Evaluering		11,1	
141 Policynotat			
Utarbeiding av policynotat	0,0	11,1	0,0
150 Nasjonale analyser	0,4	10,7	8,2
151 Sammenlignende analyser			7,0
Analyser av helsesystemer	0,4	10,7	15,2
160 MedNytt	9,7	11,0	12,6
161 Formidling av egne produkter	2,0	42,5	37,7
162 Formidling av andres produkter	15,2	7,6	6,8
163 Helsebiblioteket	174,1	151,2	150,1
Helsebiblioteket og annen formidling	200,9	212,3	207,2
170 Metodeutvikling / forskning	93,0	84,2	122,7
171 Intern undervisning	3,0	3,2	4,0
172 Ekstern undervisning	30,1	24,3	37,2
173 Utvikling av ressurser for å bidra til støtte til bruk av kunnskapsbasert praksis, pasientsikkerhet og kvalitetsforbedring.	16,3	8,7	9,5
174 Deltakelse i internasjonale nettverk	43,9	38,2	38,5
Undervisning og metodeutvikling/forskning	186,4	158,6	211,8
180 Støtte til prosesser for å styrke brukeren	11,91	5,2	4,2
181 Støtte til prosesser for å styrke utøveren	5,77	3,8	4,0
182 Støtte til prosesser for å forbedre ledelse og organisasjon	13,85	13,3	37,1
183 Støtte forbedringskunnskapen	27,14	17,5	22,3
184 Støtte til evaluering avtjenestene		0,7	0,5
185 Støtte til retningslinje- og fagprosedyreprosesser	33,1	35,9	35,3
186 MiniHTA	3,33	5,1	2,9
Støtte til kvalitetsforbedring inklusive andres prosesser	95,1	81,5	106,3
201 Sekretariatsfunksjon Campbell Collaboration	23,3	18,2	30,2
202 Sekretariatsfunksjon Nasjonalt råd	46,7	52,1	50,9
203 Sekretariatsfunksjon Pasientsikkerhet	82,2	71,7	130,8
Sekretariatsfunksjoner	152,2	142,0	211,9
998 Faglig veiledning		0,1	3,5
999 Annet	210,6	157,2	139,2
Annet	210,6	157,3	142,7
TOTALT	1 346,0	1 376,7	1547,9

Vedlegg 4 Campbell Collaboration

Issues of the periodical **Campbell Systematic Reviews** published in 2013

Issue nr.	Title
1.	Legitimacy in Policing: A Systematic Review
2.	Housing Improvements for Health and Associated Socio-economic Outcomes (Co-registered with the Cochrane Collaboration)
3.	Interventions to Reduce Distress in Adult Victims of Sexual Violence and Rape
4.	Unemployment Benefit Exhaustion: Incentive Effects on Job Finding Rates
5.	Scared Straight and Other Juvenile Awareness Programs for Preventing Juvenile Delinquency (Update; Co-registered with the Cochrane Collaboration)
6.	Interventions for Promoting Reintegration and Reducing Harmful Behaviour and Lifestyles in Street-connected Children and Young People (Co-registration with the Cochrane Collaboration)
7.	Post-Basic Technical and Vocational Education and Training (TVET) Interventions to Improve Employability and Employment of TVET Graduates in Low- and Middle-Income Countries
8.	Mentoring Interventions to Affect Juvenile Delinquency and Associated Problems
9.	Pre-Graduation Transition Services for Persons with Autism Spectrum Disorders: Effects on Employment Outcomes
10.	Brief Strategic Family Therapy (BSFT) for Young People in Treatment for Non-Opioid Drug Use
11.	Relative Effectiveness of Conditional and Unconditional Cash Transfers for Schooling Outcomes in Developing Countries
12.	Restorative Justice Conferencing (RJC) Using Face-to-Face Meetings of Offenders and Victims: Effects on Offender Recidivism and Victim Satisfaction
13.	Psychoanalytic/Psychodynamic Psychotherapy for Children and Adolescents Who Have Been Sexually Abused (Co-registered with the Cochrane Collaboration)
14.	Educational and Skills-Based Interventions for Preventing Relationship and Dating Violence in Adolescents and Young Adults (Co-registered with the Cochrane Collaboration)